

Hovedforsamlingen

Distr.: begrenset
19. juni 2023

Original: engelsk

**Mellomstatlig konferanse om et internasjonalt
rettslig bindende instrument under De forente
nasjoners havrettskonvensjon om bevaring og
bærekraftig bruk av marint biologisk mangfold i
områder utenfor nasjonal jurisdiksjon**

Ny gjenopptatt femte sesjon

New York 19. og 20. juni 2023

**Avtale under De forente nasjoners havrettskonvensjon om
bevaring og bærekraftig bruk av marint biologisk mangfold
i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon**

FORTALE

Partene i denne avtale,

som minner om de relevante bestemmelsene i De forente nasjoners havrettskonvensjon av 10. desember 1982, herunder forpliktelsen til å beskytte og bevare det marine miljøet,

som understreker behovet for å respektere balansen mellom rettigheter, forpliktelser og interesser som er nedfelt i konvensjonen,

som erkjenner behovet for på en sammenhengende og samarbeidsbasert måte å bekjempe tap av biologisk mangfold og nedbrytning av økosystemer i havet som særlig skyldes klimaendringenes innvirkning på marine økosystemer, blant annet oppvarming og deoksygenering, samt havforsuring, forurensning, herunder plastforurensning, og bruk som ikke er bærekraftig,

som er seg bevisst at det omfattende globale regimet under konvensjonen har behov for å bli bedre i stand til å håndtere spørsmål om bevaring og bærekraftig bruk av marint biologisk mangfold i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon,

som erkjenner viktigheten av å bidra til å realisere en rettferdig og rimelig internasjonal økonomisk orden som tar hensyn til hele menneskehetens interesser og behov, særlig utviklingslandenes særlige interesser og behov, enten de er kyst- eller kystløse stater,

som også erkjenner at støtte til statsparter som er utviklingsland gjennom kapasitetsbygging samt utvikling og overføring av marin teknologi er vesentlige elementer for å nå målsettingene om bevaring og bærekraftig bruk av marint biologisk mangfold i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon,

som minner om De forente nasjoners erklæring om urfolks rettigheter,

som bekrefter at ikke noe i denne avtale skal forstås dithen at det innskrenker eller opphever urfolks eksisterende rettigheter, blant annet som nedfelt i De forente nasjoners erklæring om urfolks rettigheter, eller, i tilfelle, lokalsamfunns eksisterende rettigheter.

som erkjenner konvensjonens uttrykte forpliktelse til, så langt det lar seg gjøre, å vurdere hvilke effekter aktiviteter under en stats jurisdiksjon eller kontroll kan ha på det marine miljøet, når staten har rimelig grunn til å anta at slike aktiviteter kan forårsake betydelig forurensning av eller vesentlige og skadelige endringer i det marine miljøet,

som er seg bevisst konvensjonens uttrykte forpliktelse til å treffe alle nødvendige tiltak for å sikre at forurensning som skyldes hendelser eller aktiviteter, ikke spres utover områdene der suverene rettigheter utøves i samsvar med konvensjonen,

som ønsker å opptre som havets forvaltere i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon på vegne av nåværende og framtidige generasjoner ved å beskytte, pleie og sikre ansvarlig bruk av det marine miljøet, opprettholde helheten til økosystemer i havet og bevare den iboende verdien av biologisk mangfold i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon,

som erkjenner at det å generere, gi tilgang til og utnytte digital sekvensinformasjon om marine genetiske ressurser i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon, og på en rett og rimelig måte å dele de fordelene utnyttelsen av den bringer med seg, bidrar til forskning og nyskaping og til det alminnelige formålet med denne avtale,

som respekterer alle staters suverenitet, territoriale integritet og politiske uavhengighet,

som minner om at den rettslige statusen til ikke-parter i konvensjonen eller andre tilknyttede avtaler er regulert av reglene i traktatretten,

som også minner om at stater, slik det framgår av konvensjonen, er ansvarlige for å oppfylle sine internasjonale forpliktelser angående beskyttelse og bevaring av det marine miljøet og kan være erstatningspliktige i samsvar med folkeretten,

som er forpliktet til å oppnå bærekraftig utvikling,

som har en forhåpning om å oppnå universell deltakelse,

er blitt enige om følgende:

DEL I ALMINNELIGE BESTEMMELSER

Artikkel 1 Termbruk

I denne avtale menes med

1. «områdebasert forvaltningsverktøy»: et verktøy, herunder et marint verneområde, for et geografisk definert område, som tjener til å forvalte én eller flere sektorer eller aktiviteter med sikte på å oppnå bestemte målsettinger for bevaring og bærekraftig bruk i samsvar med denne avtale,
2. «områder utenfor nasjonal jurisdiksjon»: det åpne hav og Området,
3. «bioteknologi» enhver teknologisk anvendelse som gjør bruk av biologiske systemer, levende organismer eller derivater av disse for å framstille eller modifisere produkter eller prosesser til en bestemt bruk,
4. «uttak», i forbindelse med marine genetiske ressurser: uttak eller prøvetaking av marine genetiske ressurser i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon,
5. «konvensjon»: De forente nasjoners havrettskonvensjon av 10. desember 1982,
6. «kumulative virkninger»: de samlede og gradvis økende virkningene som følger av forskjellige aktiviteter, herunder kjente forutgående og nåværende aktiviteter og aktiviteter som med rimelighet kan forutses, eller av at liknende aktiviteter gjentas over tid, og konsekvensene av klimaendringer, havforsuring og tilknyttede virkninger,
7. «konsekvensutredning»: en prosess for å identifisere og vurdere de potensielle virkningene av en aktivitet med sikte på å informere beslutningstaking,
8. «marine genetiske ressurser» ethvert materiale av sjøplante-, animalsk, mikrobielt eller annet opphav som inneholder funksjonelle arvelighetsenheter av faktisk eller potensiell verdi,
9. «marint verneområde»: et geografisk definert marint område som er utpekt og forvaltes for å oppnå bestemte langsiktige målsettinger for bevaring av biologisk mangfold, og som i aktuelle tilfeller kan tillate bærekraftig bruk forutsatt at den er i samsvar med bevaringsmålsettingene,
10. «marin teknologi»: blant annet opplysninger og data presentert i et brukervennlig format om marine vitenskaper og tilknyttede marine operasjoner og tjenester; håndbøker, retningslinjer, kriterier, standarder og referansemateriale; prøvetakings- og metodologiutstyr; observasjonsanlegg og utstyr for observasjoner,

analyse og eksperimentering i felt og i laboratorier; datamaskiner og programvare, herunder modeller og modelleringsteknikker; tilknyttet bioteknologi; ekspertise, kunnskap, ferdigheter, teknisk og juridisk ekspertise og analytiske metoder knyttet til bevaring og bærekraftig bruk av marint biologisk mangfold,

11. «part»: en stat eller en regional organisasjon for økonomisk integrasjon som har samtykket i å være bundet av denne avtale, og som denne avtale er i kraft for,

12. «regional organisasjon for økonomisk integrasjon»: en organisasjon bestående av suverene stater i en gitt region som dens medlemsstater har overført kompetanse til i spørsmål som reguleres av denne avtale, og som er behørig bemyndiget i samsvar med sine interne prosedyrer til å undertegne, ratifisere, godkjenne, godta eller tiltre denne avtale,

13. «bærekraftig bruk»: å bruke bestanddeler av biologisk mangfold på en måte og i et omfang som ikke fører til svekket biologisk mangfold på lang sikt, for derved å opprettholde dets potensial for å tilfredsstille behovene og forhåpningene til nåværende og framtidige generasjoner,

14. «utnyttelse av marine genetiske ressurser»: å drive forskning og utvikling på den genetiske og/eller biomekaniske sammensetningen av marine genetiske ressurser, herunder gjennom bruk av bioteknologi som definert i nr. 3 ovenfor.

Artikkel 2

Alminnelig formål

Denne avtale har til formål å sikre bevaring og bærekraftig bruk av marint biologisk mangfold i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon, i nåtiden og på lang sikt, gjennom effektiv gjennomføring av de relevante bestemmelser i konvensjonen og ytterligere internasjonalt samarbeid og samordning.

Artikkel 3

Virkeområde

Denne avtale gjelder i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon.

Artikkel 4

Unntak

Denne avtale gjelder ikke for krigsskip, militært luftfartøy eller hjelpefartøy i marinen. Med unntak av del II gjelder denne avtale ikke for andre fartøy eller luftfartøy som eies eller benyttes av en part, og som på det aktuelle tidspunkt bare benyttes i statlig, ikke-kommersiell tjeneste. Hver part skal imidlertid, ved å vedta nødvendige tiltak som ikke svekker operasjonene eller operasjonskapasiteten til slike fartøy eller luftfartøy som den eier eller benytter, sikre at slike fartøy eller luftfartøy opptrer på en måte som, så langt det er rimelig og lar seg gjøre, er i samsvar med denne avtale.

Artikkel 5

Forhold mellom denne avtale og konvensjonen og relevante rettslige instrumenter og rammeverk og relevante globale, regionale, subregionale og sektorielle organer

1. Denne avtale skal tolkes og anvendes i sammenheng med og på en måte som er i samsvar med konvensjonen. Ingen bestemmelser i denne avtale skal berøre staters rettigheter, jurisdiksjon og plikter etter konvensjonen, blant annet med hensyn til den eksklusive økonomiske sonen og kontinentalsokkelen innenfor og utenfor 200 nautiske mil.
2. Denne avtale skal tolkes og anvendes på en måte som ikke undergraver relevante rettslige instrumenter og rammeverk og relevante globale, regionale, subregionale og sektorielle organer, og som fremmer sammenheng og samordning med disse instrumentene, rammeverkene og organene.
3. Den rettslige statusen til ikke-parter i konvensjonen eller andre tilknyttede avtaler med hensyn til disse instrumentene forblir uberørt av denne avtale.

Artikkel 6

Uten berøring

Denne avtale, herunder ethvert vedtak eller enhver anbefaling fra partsmøtet eller hvilke som helst av dets underliggende organer og eventuelle handlinger, tiltak eller aktiviteter iverksatt på grunnlag av disse, skal ikke berøre suverenitet, suverene rettigheter eller jurisdiksjon og skal ikke påberopes som grunnlag for å fremsette eller avvise noe krav på suverenitet, suverene rettigheter eller jurisdiksjon, heller ikke med hensyn til enhver tvist angående disse.

Artikkel 7

Alminnelige prinsipper og tilnærming

For å oppnå formålene med denne avtale skal partene ha følgende prinsipper og tilnærming som rettesnor:

- a) prinsippet om at forurenser betaler,
- b) prinsippet om menneskehetens fellesarv som er beskrevet i konvensjonen,
- c) den vitenskapelige havforskningens frihet, sammen med det åpne havs øvrige friheter,
- d) prinsippet om rimelighet, og rett og rimelig fordeling av fordeler
- e) føre-var-prinsippet eller føre-var-tilnærmingen, avhengig av omstendighetene.
- f) en økosystemtilnærming,
- g) en integrert tilnærming til havforvaltning,
- h) en tilnærming som styrker økosystemenes robusthet, blant annet mot skadevirkningene av klimaendringer og havforsuring, og som også opprettholder og gjenoppretter økosystemenes helhet, blant annet karbonkretsløpets funksjoner, som understøtter havets rolle i klimaet,
- i) bruken av den best tilgjengelige forskning og vitenskapelig informasjon,

j) bruk av relevant tradisjonell kunnskap hos urfolk og lokalsamfunn, hvis tilgjengelig,

k) at partene respekterer, fremmer og tar hensyn til sine respektive forpliktelser, slik omstendighetene tilsier, angående urfolks eller, slik det passer lokalsamfunns rettigheter når de handler for å håndtere spørsmål om bevaring og bærekraftig bruk av biologisk mangfold i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon,

l) at skade eller risiko ikke direkte eller indirekte overføres fra ett område til et annet, og at én type forurensning ikke omgjøres til en annen, når det treffes tiltak for å hindre, begrense og kontrollere forurensning av det marine miljøet,

m) full anerkjennelse av de særlige omstendighetene til små utviklingsøystater og til de minst utviklede landene,

n) anerkjennelse av de særlige interessene og behovene til kystløse utviklingsland.

Artikkel 8

Internasjonalt samarbeid

1. Partene skal samarbeide etter denne avtale om bevaring og bærekraftig bruk av marint biologisk mangfold i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon, blant annet gjennom å styrke og intensivere/ samarbeid med og fremme samarbeid blant relevante rettslige instrumenter og rammeverk og relevante globale, regionale, subregionale og sektorielle organer for å oppnå formålene med denne avtale.

2. Partene skal, slik det passer, bestrebe seg på å fremme formålene med denne avtale når de er med på å treffe beslutninger i henhold til andre relevante rettslige instrumenter og rammeverk eller globale, regionale, subregionale eller sektorielle organer.

3. Partene skal fremme internasjonalt samarbeid innen marin vitenskapelig forskning og innen utvikling og overføring av marin teknologi i samsvar med konvensjonen til støtte for formålene med denne avtale.

DEL II

MARINE GENETISKE RESSURSER, HERUNDER RETT OG RIMELIG FORDELING AV FORDELER

Artikkel 9

Formål

Formålene med denne del er

a) rett og rimelig deling av fordeler som følger av aktiviteter vedrørende marine genetiske ressurser og digital sekvensinformasjon om marine genetiske ressurser i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon for bevaring og bærekraftig bruk av marint biologisk mangfold i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon,

b) å bygge og utvikle kapasiteten hos partene, særlig statsparter som er utviklingsland, i særdeleshet de minst utviklede landene, kystløse utviklingsland, geografisk vanskeligstilte stater, små utviklingsøystater, afrikanske kyststater, arkipelstater og mellominntektsutviklingsland, til å utføre aktiviteter vedrørende marine genetiske ressurser og digital sekvensinformasjon om marine genetiske ressurser i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon,

- c) å generere kunnskap, vitenskapelig forståelse og teknologisk innovasjon, blant annet ved å utvikle og drive marin vitenskapelig forskning, som grunnleggende bidrag til gjennomføringen av denne avtale,
- d) å utvikle og overføre marin teknologi i samsvar med denne avtale.

Artikkel 10 **Anvendelse**

1. Bestemmelsene i denne avtale gjelder for aktiviteter vedrørende marine genetiske ressurser og digital sekvensinformasjon om marine genetiske ressurser i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon innsamlet og generert etter at denne avtale har trådt i kraft for vedkommende part. Anvendelsen av bestemmelsene i denne avtale skal også omfatte utnyttelse av marine genetiske ressurser og digital sekvensinformasjon om marine genetiske ressurser i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon innsamlet eller generert før ikrafttredelse, med mindre en part gjør et skriftlig unntak i henhold til artikkel 70 når den undertegner, ratifiserer, godkjenner, godtar eller tiltrer denne avtale.

2. Bestemmelsene i denne del gjelder ikke for

- a) fiske regulert i relevant folkerett og fiskerelaterte aktiviteter, eller
- b) fisk eller andre levende marine ressurser som man vet er tatt gjennom fiske og fiskerelaterte aktiviteter fra områder utenfor nasjonal jurisdiksjon, unntatt når slik fisk eller slike andre levende marine ressurser er regulert som utnyttelse etter denne del.

3. Forpliktelsene i denne del gjelder ikke for en parts militære aktiviteter, herunder militære aktiviteter utført av statlige fartøy og luftfartøy i ikke-kommersiell tjeneste. Forpliktelsene i denne del med hensyn til utnyttelse av marine genetiske ressurser og digital sekvensinformasjon om marine genetiske ressurser i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon gjelder for en parts ikke-militære aktiviteter.

Artikkel 11 **Aktiviteter vedrørende marine genetiske ressurser i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon**

1. Aktiviteter vedrørende marine genetiske ressurser og digital sekvensinformasjon om marine genetiske ressurser i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon, kan gjennomføres av alle parter uten hensyn til deres geografiske beliggenhet, og av fysiske eller juridiske personer under partenes jurisdiksjon. Slike aktiviteter skal gjennomføres i samsvar med denne avtale.

2. Partene skal fremme samarbeid i alle aktiviteter vedrørende marine genetiske ressurser og digital sekvensinformasjon om marine genetiske ressurser i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon.

3. Uttak av marine genetiske ressurser i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon skal utføres med behørig respekt for rettighetene og de legitime interessene til kyststater i områder innenfor deres nasjonale jurisdiksjon og med behørig respekt for interessene til andre stater i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon, i samsvar med konvensjonen. Til dette formål skal partene bestrebe seg på å samarbeide, slik det passer, blant annet gjennom spesifikke rammer for funksjonen til mekanismen for informasjonsutveksling som fastsatt etter artikkel 51, med sikte på å gjennomføre denne avtale.

4. Ingen stat skal gjøre krav på eller utøve suverenitet eller suverene rettigheter over marine genetiske ressurser i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon. Ingen slike krav på eller slik utøvelse av suverenitet eller suverene rettigheter skal anerkjennes.
5. Uttak av marine genetiske ressurser i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon skal ikke danne rettslig grunnlag for noe krav på noen del av det marine miljøet eller dets ressurser.
6. Aktiviteter vedrørende marine genetiske ressurser og digital sekvensinformasjon om marine genetiske ressurser i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon er i alle staters interesse og til beste for hele menneskeheten, særlig med henblikk på å styrke menneskehetens vitenskapelige kunnskap og fremme bevaring og bærekraftig bruk av marint biologisk mangfold, idet det særlig tas hensyn til utviklingslandenes interesser og behov.
7. Aktiviteter vedrørende marine genetiske ressurser og digital sekvensinformasjon om marine genetiske ressurser i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon skal utelukkende gjennomføres til fredelige formål.

Artikkel 12

Notifikasjon om aktiviteter vedrørende marine genetiske ressurser og digital sekvensinformasjon om marine genetiske ressurser i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon

1. Partene skal treffe alle nødvendige tiltak i sin lovgivning, forvaltning og politikk for å sikre at opplysninger meldes inn til mekanismen for informasjonsutveksling i samsvar med denne del.
2. Følgende skal meldes inn til mekanismen for informasjonsutveksling seks måneder eller tidligst mulig før uttak av marine genetiske ressurser i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon:
 - a) hva som samles inn og til hvilke formål, herunder eventuelle programmer som arbeidet inngår i,
 - b) forskningsemne eller, hvis kjent, de marine genetiske ressursene det skal fokuseres på, eller som skal samles inn, og til hvilke formål slike ressurser skal samles inn,
 - c) de geografiske områdene der uttaket skal foregå,
 - d) et sammendrag av metoden og midlene som skal brukes til uttaket, blant annet fartøyenes navn, tonnasje, type og klasse samt vitenskapelig utstyr og/eller studiemetoder som skal benyttes,
 - e) informasjon om eventuelle andre bidrag til større programmer som foreslås,
 - f) forventet dato for forskningsfartøyenes første ankomst og siste avreise, eller eventuelt for utplassering og fjerning av utstyret,
 - g) navn på sponsorinstitusjon(er) og prosjektansvarlig,
 - h) muligheter for forskere fra alle stater, særlig forskere fra utviklingsland, til å delta i eller bli knyttet til prosjektet,
 - i) i hvilken utstrekning man mener at stater som måtte trenge og anmode om teknisk bistand, særlig utviklingsland, bør ha anledning til å delta eller være representert i prosjektet,

j) en dataforvaltningsplan utarbeidet i samsvar med åpen og ansvarlig datastyring, der det tas hensyn til gjengs internasjonal praksis.

3. Når notifikasjon som nevnt i nr. 2 ovenfor er mottatt, skal mekanismen for informasjonsutveksling automatisk utstede en standardisert «BBNJ» (*biodiversity beyond national jurisdiction*) batchidentifikator.

4. Dersom det skjer en vesentlig endring i informasjonen som er gitt til mekanismen for informasjonsutveksling forut for det planlagte uttaket, skal ajourførte opplysninger meldes inn til mekanismen for informasjonsutveksling innen rimelig tid og senest når uttaket begynner, så sant det lar seg gjøre.

5. Partene skal sørge for at følgende opplysninger, sammen med standardisert «BBNJ» batchidentifikator, meldes inn til mekanismen for informasjonsutveksling så snart de blir tilgjengelige, men senest ett år etter uttaket av marine genetiske ressurser i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon:

a) biblioteket eller databasen der digital informasjon om marine genetiske ressurser er eller vil bli lagret,

b) hvor alle marine genetiske ressurser innsamlet i felt er eller vil bli lagret eller oppbevart,

c) en rapport med detaljer angående det geografiske området der marine genetiske ressurser er innsamlet, blant annet informasjon om breddegrad, lengdegrad og dybde, og i den utstrekning de foreligger, funnene fra den gjennomførte virksomheten,

d) eventuelle nødvendige ajourføringer av dataforvaltningsplanen som det er gitt bestemmelser om i nr. 2) bokstav j) ovenfor.

6. Partene skal sikre at prøver på marine genetiske ressurser og digital sekvensinformasjon om marine genetiske ressurser i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon som ligger i offentlige samlinger eller databaser under deres jurisdiksjon, kan identifiseres som hentet fra områder utenfor nasjonal jurisdiksjon, i samsvar med gjengs internasjonal praksis og så langt det lar seg gjøre.

7. Partene skal sikre at offentlige samlinger, så langt det lar seg gjøre, og databaser under deres jurisdiksjon annethvert år utarbeider en aggregert rapport om tilgang til marine genetiske ressurser og digital sekvensinformasjon knyttet til deres standardiserte «BBNJ» batchidentifikator, og gjøre rapporten tilgjengelig for komiteen for tilgang og fordeling av fordeler som opprettes i henhold til artikkel 15.

8. Dersom marine genetiske ressurser fra områder utenfor nasjonal jurisdiksjon og, så sant det lar seg gjøre, digital sekvensinformasjon om slike ressurser blir gjenstand for utnyttelse, herunder kommersialisering, i regi av fysiske eller juridiske personer under deres jurisdiksjon, skal partene sikre at følgende informasjon, herunder standardisert «BBNJ» batchidentifikator, hvis tilgjengelig, meldes inn til mekanismen for informasjonsutveksling så snart slik informasjon blir tilgjengelig:

a) hvor resultatene av utnyttelsen, for eksempel publikasjoner, innvilgede patenter, hvis tilgjengelig og i størst mulig utstrekning, og utviklede produkter, er å finne,

b) hvis tilgjengelig, enkeltheter ved innmeldingen til mekanismen for informasjonsutveksling etter uttaket angående de marine genetiske ressursene som var gjenstand for utnyttelse,

c) hvor den opphavelige prøven som er gjenstand for utnyttelse, er oppbevart,

- d) hvilke nærmere rammer man ser for seg for tilgang til marine genetiske ressurser og digital sekvensinformasjon om marine genetiske ressurser som utnyttes, og en dataforvaltningsplan for det samme,
- e) informasjon som måtte være tilgjengelig etter markedsintroduksjon om salg av relevante produkter og eventuell annen utvikling.

Artikkel 13

Tradisjonell kunnskap hos urfolk og lokalsamfunn knyttet til marine genetiske ressurser i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon

Partene skal, når det er relevant, og slik det passer, treffe tiltak i sin lovgivning, forvaltning og politikk for å sikre at det ikke søkes adgang til tradisjonell kunnskap knyttet til marine genetiske ressurser i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon som urfolk og lokalsamfunn sitter med, uten at disse urfolkene og lokalsamfunnene er involvert og har gitt sitt frie og forutgående informerte samtykke eller godkjenning. Mekanismen for informasjonsutveksling kan legge til rette for tilgang til slik tradisjonell kunnskap. Tilgang til og bruk av slik tradisjonell kunnskap skal skje på gjensidig avtalte vilkår.

Artikkel 14

Rett og rimelig fordeling av fordeler

1. Fordelene som følger av aktiviteter vedrørende marine genetiske ressurser og digital sekvensinformasjon om marine genetiske ressurser i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon, skal deles på en rett og rimelig i samsvar med denne del og bidra til bevaring og bærekraftig bruk av marint biologisk mangfold i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon.
2. Ikke-monetære fordeler skal deles i samsvar med denne avtale i form av blant annet
 - a) tilgang til prøver og prøvesamlinger i samsvar med gjengs internasjonal praksis,
 - b) tilgang til digital sekvensinformasjon i samsvar med gjengs internasjonal praksis,
 - c) åpen tilgang til gjenfinnbare, tilgjengelige, sambrukbare og gjenbrukbare (*findable, accessible, interoperable and reusable* (FAIR)) vitenskapelige data i samsvar med gjengs internasjonal praksis og åpen og ansvarlig datastyring,
 - d) informasjon som inngår i notifikasjonene, sammen med standardisert «BBNJ» batchidentifikatorer, gitt i samsvar med artikkel 12, i offentlig søkbare og tilgjengelige former,
 - e) overføring av marin teknologi i tråd med relevante rammer fastsatt i del V i denne avtale,
 - f) kapasitetsbygging, blant annet ved å finansiere forskningsprogrammer, og partnerskapsmuligheter, særlig slike som er direkte relevante og materielle, for vitenskapsfolk og forskere i forskningsprosjekter, samt dedikerte initiativer, særlig for utviklingsland, idet det tas hensyn til de særlige omstendighetene til små utviklingsøystater og til de minst utviklede landene,

g) økt teknisk og vitenskapelig samarbeid, særlig med vitenskapsfolk fra og vitenskapelige institusjoner i utviklingsland,

h) andre former for fordeler som fastsatt av partsmøtet idet det tas hensyn til anbefalinger fra komiteen for tilgang og fordeling av fordeler som opprettes i henhold til artikkel 15.

3. Partene skal treffe de nødvendige tiltak i sin lovgivning, forvaltning eller politikk for å sikre at marine genetiske ressurser og digital sekvensinformasjon om marine genetiske ressurser i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon, med tilhørende standardiserte «BBNJ» batchidentifikatorer, som utnyttes av fysiske eller juridiske personer under deres jurisdiksjon, blir oppbevart i offentlig tilgjengelige og nasjonalt eller internasjonalt vedlikeholdte offentlige samlinger eller databaser senest tre år etter at slik utnyttelse begynte, eller så snart de blir tilgjengelige, idet det tas hensyn til gjengs internasjonal praksis.

4. Adgangen til marine genetiske ressurser og digital sekvensinformasjon om marine genetiske ressurser i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon i bibliotekene og databasene under en parts jurisdiksjon kan være underlagt rimelige vilkår som følger:

a) behovet for å bevare marine genetiske ressursers fysiske tilstand og kvalitet,

b) rimelige kostnader knyttet til å vedlikeholde vedkommende genbank, biobibliotek eller database der prøven, dataene eller informasjonen oppbevares,

c) rimelige kostnader knyttet til å gi adgang til den marine genetiske ressursen, dataene eller informasjonen,

d) andre rimelige vilkår i tråd med formålet med denne avtale,

og muligheter for slik tilgang på rimelige og gunstige vilkår, blant annet på konsesjonelle og preferensielle vilkår, kan tilbys forskere og forskningsinstitusjoner fra utviklingsland.

5. Monetære fordeler fra utnyttelsen av marine genetiske ressurser og digital sekvensinformasjon om marine genetiske ressurser i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon, herunder kommersialisering, skal deles rett og rimelig gjennom den finansielle mekanismen som opprettes i medhold av artikkel 52 for bevaring og bærekraftig bruk av marint biologisk mangfold i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon.

6. Etter at denne avtale har trådt i kraft, skal utviklede parter yte årlige bidrag til spesialfondet som det henvises til i artikkel 52. En parts andel av bidraget skal være 50 prosent av partens faste bidrag til budsjettet som vedtas av partsmøtet i henhold til artikkel 47 nr. 6 bokstav e). Slik betaling skal fortsette inntil en beslutning treffes av partsmøtet i henhold til nr. 7 nedenfor.

7. Partsmøtet skal bestemme de nærmere rammene for fordeling av monetære fordeler fra utnyttelsen av marine genetiske ressurser og digital sekvensinformasjon om marine genetiske ressurser i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon, idet det tas hensyn til anbefalingene fra komiteen for tilgang og fordeling av fordeler som opprettes i henhold til artikkel 15. Dersom alle anstrengelser på å oppnå enighet er gjort, skal et vedtak gjøres med tre fjerdedels flertall av partene som er til stede og stemmer. Betalingene skal gjøres gjennom det spesialfondet som opprettes i henhold til artikkel 52. De nærmere rammene kan omfatte følgende:

a) milepælsbetalinger,

b) betalinger eller bidrag knyttet til kommersialisering av produkter, herunder betaling av en prosentandel av inntekten fra salg av produkter,

c) et lagdelt gebyr, betalt periodisk, basert på et diversifisert sett indikatorer som måler en parts aggregerte aktivitetsnivå,

d) andre former slik partsmøtet bestemmer, idet det tas hensyn til anbefalinger fra komiteen for tilgang og fordeling av fordeler.

8. Når partsmøtet vedtar de nærmere rammene, kan en part avgi en erklæring som fastslår at disse nærmere rammene først får virkning for denne parten etter et tidsrom på inntil fire år for å gi tid til nødvendig implementering. En part som avgir slik erklæring, skal fortsette å utføre betalingen som er fastsatt i nr. 6 ovenfor, inntil de nye rammene trer i kraft.

9. Når det bestemmer de nærmere rammene for deling av monetære fordeler fra bruk av digital sekvensinformasjon om marine genetiske ressurser i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon i henhold til nr. 7 ovenfor, skal partsmøtet ta hensyn til anbefalingene fra komiteen for tilgang og fordeling av fordeler idet den erkjenner at slike nærmere rammer bør være gjensidig understøttende og kunne tilpasses andre instrumenter for tilgang og fordeling av fordeler.

10. Partsmøtet skal, idet det tas hensyn til anbefalingene fra komiteen for tilgang og fordeling av fordeler som opprettes i henhold til artikkel 15, annethvert år gjennomgå og evaluere de monetære fordelene fra utnyttelsen av marine genetiske ressurser og digital sekvensinformasjon om marine genetiske ressurser i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon. Første evaluering skal finne sted senest fem år etter at denne avtale har trådt i kraft. evalueringen skal omfatte vurdering av de årlige bidragene som det henvises til i nr. 6 ovenfor.

11. Partene skal treffe de nødvendige tiltak i sin lovgivning, forvaltning eller politikk, slik det passer, med sikte på å sikre at fordeler som følger av aktiviteter knyttet til marine genetiske ressurser og digital sekvensinformasjon om marine genetiske ressurser i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon som fysiske eller juridiske personer under deres jurisdiksjon gjennomfører, deles i samsvar med denne avtale.

Artikkel 15

Komiteé for tilgang og fordeling av fordeler

1. En komité for tilgang og fordeling av fordeler opprettes herved. Den skal blant annet tjene som et middel til å etablere retningslinjer for fordeling av fordeler i samsvar med artikkel 14, sørge for transparens og sikre en rett og rimelig fordeling av både monetære og ikke-monetære fordeler.

2. Komiteen for tilgang og fordeling av fordeler skal være sammensatt av 15 medlemmer som innehar passende kvalifikasjoner på tilknyttede områder, for å sikre at komiteen kan utøve sine funksjoner effektivt. Medlemmene skal oppnevnes av partene og velges av partsmøtet idet det tas hensyn til kjønnsbalanse og rimelig geografisk fordeling, og det skal sørges for at utviklingsland, herunder de minst utviklede landene, små utviklingsøystater og kystløse, er representert i komiteen. Mandat og nærmere rammer for komiteens arbeid skal fastsettes av partsmøtet.

3. Komiteen kan gi anbefalinger til partsmøtet i saker som gjelder denne del, blant annet følgende:

a) retningslinjer eller atferdsnormer for aktiviteter som angår marine genetiske ressurser og digital sekvensinformasjon om marine genetiske ressurser i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon, i samsvar med denne del,

b) tiltak for å gjennomføre beslutninger truffet i samsvar med denne del,

c) andeler eller mekanismer for fordeling av monetære fordeler i samsvar med artikkel 14,

d) saker angående denne del i relasjon til mekanismen for informasjonsutveksling,

e) saker angående denne del i relasjon til finansieringsmekanismen som opprettes i henhold til artikkel 52,

f) andre saker angående denne del som partsmøtet måtte anmode komiteen for tilgang og fordeling av fordeler om å ta opp.

4. Hver part skal gjennom mekanismen for informasjonsutveksling gjøre tilgjengelig for komiteen for tilgang og fordeling av fordeler den informasjon som kreves etter denne avtale, som skal omfatte:

a) tiltak innen lovgivning, forvaltning og politikk angående tilgang og fordeling av fordeler,

b) kontaktdetaljer og annen relevant informasjon om nasjonale fokuspunkter,

c) annen informasjon som kreves i henhold til beslutninger truffet av partsmøtet.

5. Komiteen for tilgang og fordeling av fordeler kan rådføre seg og legge til rette for utveksling av informasjon med relevante rettslige instrumenter og rammeverk og relevante globale, regionale, subregionale og sektorielle organer om aktiviteter under dens mandat, herunder fordeling av fordeler, bruk av digital sekvensinformasjon om marine genetiske ressurser, beste praksis, verktøy og metodologier, datastyring og lærdommer.

6. Komiteen for tilgang og fordeling av fordeler kan gi anbefalinger til partsmøtet angående informasjon innhentet i henhold til nr. 5 ovenfor.

Artikkel 16

Overvåking og transparens

1. Overvåking av og transparens om aktiviteter vedrørende marine genetiske ressurser og digital sekvensinformasjon om marine genetiske ressurser i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon skal realiseres gjennom notifikasjon til mekanismen for informasjonsutveksling ved bruk av standardiserte «BBNJ» batchidentifikatorer i samsvar med denne del og i samsvar med prosedyrer vedtatt av partsmøtet slik komiteen for tilgang og fordeling av fordeler anbefaler.

2. Partene skal jevnlig forelegge for komiteen for tilgang og fordeling av fordeler rapporter om sin gjennomføring av bestemmelsene i denne del angående aktiviteter vedrørende marine genetiske ressurser og digital sekvensinformasjon om marine genetiske ressurser i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon og fordeling av fordeler fra dette, i samsvar med denne del.

3. Komiteen for tilgang og fordeling av fordeler skal utarbeide en rapport basert på informasjonen den mottar gjennom mekanismen for informasjonsutveksling, og gjøre den tilgjengelig for partene, som kan avgi merknader. Komiteen for tilgang og fordeling av fordeler skal forelegge rapporten sammen med innkomne merknader for partsmøtet til vurdering. Partsmøtet kan, idet det tar komiteen for tilgang og fordeling av fordeler sin anbefaling i betraktning, fastsette passende retningslinjer for gjennomføringen av denne artikkel, og disse skal ta hensyn til partenes nasjonale evner og omstendigheter.

DEL III TILTAK SOM OMRÅDEBASERTE FORVALTNINGSVERKTØY, HERUNDER MARINE VERNEOMRÅDER

Artikkel 17 Formål

Formålene med denne del er å

a) bevare og på en bærekraftig måte bruke områder som krever beskyttelse, blant annet gjennom etablering av et helhetlig system av områdebaserte forvaltningsverktøy med økologisk representative og godt sammenknyttede nettverk av marine verneområder,

b) styrke samarbeid og samordning i bruken av områdebaserte forvaltningsverktøy, herunder marine verneområder, blant stater, relevante rettslige instrumenter og rammeverk og relevante globale, regionale, subregionale og sektorielle organer,

c) verne, bevare, restaurere og opprettholde biologisk mangfold og økosystemer, blant annet med sikte på å gjøre dem sunnere og mer produktive og mer robuste overfor stressorer, herunder faktorer knyttet til klimaendring, havforsuring og marin forsøpling,

d) støtte matvaresikkerhet og andre sosioøkonomiske målsettinger, herunder vern av kulturverdier,

e) støtte statsparter som er utviklingsland, særlig de minst utviklede landene, kystløse utviklingsland, geografisk vanskeligstilte stater, små utviklingsøystater, afrikanske kyststater, arkipelstater og mellominntektsutviklingsland, idet det tas hensyn til de særlige omstendighetene til små utviklingsøystater, gjennom kapasitetsbygging samt utvikling og overføring av marin teknologi ved utvikling, gjennomføring, overvåking, forvaltning og håndheving av områdebaserte forvaltningsverktøy, herunder marine verneområder.

Artikkel 18 Virkeområde

Etableringen av områdebaserte forvaltningsverktøy, herunder marine verneområder, skal ikke omfatte noen områder innenfor nasjonal jurisdiksjon og skal ikke påberopes som grunnlag for å fremsette eller avvise noen krav på suverenitet, suverene rettigheter eller jurisdiksjon, heller ikke med hensyn til eventuelle tvister angående dette. Partsmøtet skal ikke vurdere for beslutning forslag om etablering av slike områdebaserte forvaltningsverktøy, herunder marine verneområder, og ikke i noe tilfelle skal slike forslag tolkes som anerkjennelse eller ikke-ankjennelse av noe krav på suverenitet, suverene rettigheter eller jurisdiksjon.

Artikkel 19 Forslag

1. Forslag om etablering av områdebaserte forvaltningsverktøy, herunder marine verneområder, etter denne del skal forelegges for sekretariatet av partene enkeltvis eller samlet.

2. Partene skal samarbeide og rådføre seg, slik det passer, med relevante interessenter, herunder stater og globale, regionale, subregionale og sektorielle organer, samt sivilsamfunnet, vitenskapsmiljøet, privat sektor, urfolk og lokalsamfunn, om utarbeiding av forslag som beskrevet i denne del.
3. Forslag skal utformes på grunnlag av beste tilgjengelige forskning og vitenskapelige informasjon og, hvis tilgjengelig, relevant tradisjonell kunnskap hos urfolk og lokalsamfunn, idet det tas hensyn til føre-var-tilnærmingen og en økosystemtilnærming.
4. Forslag med hensyn til angitte områder skal omfatte følgende nøkkelementer:
 - a) en geografisk eller areal beskrivelse av området som omfattes av forslaget, med henvisning til de indikative kriteriene som er angitt i vedlegg I,
 - b) informasjon om eventuelle kriterier som er angitt i vedlegg I, samt kriterier som måtte bli videreutviklet og revidert i samsvar med nr. 5 nedenfor, og som anvendes for å definere området,
 - c) menneskelige aktiviteter i området, herunder urfolks og lokalsamfunns bruk, og hvilken innvirkning disse eventuelt kan ha,
 - d) en beskrivelse av tilstanden til det marine miljøet og det biologiske mangfoldet i det definerte området,
 - e) en beskrivelse av formålene med bevaring og eventuelt bærekraftig bruk som skal gjelde for området,
 - f) et utkast til forvaltningsplan som omfatter de foreslåtte tiltakene og skisserer foreslått overvåking, forskning og evaluering for å oppnå de angitte formålene,
 - g) varigheten av området og eventuelt tiltakene som foreslås,
 - h) informasjon om eventuelle konsultasjoner som er gjennomført med stater, herunder tilstøtende kyststater og/eller eventuelle relevante globale, regionale, subregionale og sektorielle organer,
 - i) informasjon om områdebaserte forvaltningsverktøy, herunder marine verneområder, gjennomført i henhold til relevante rettslige instrumenter og rammeverk og relevante globale, regionale, subregionale og sektorielle organer,
 - j) relevante vitenskapelige innspill og, hvis tilgjengelig, tradisjonell kunnskap hos urfolk og lokalsamfunn.
5. Indikative kriterier for å angi slike områder skal i relevant utstrekning omfatte kriteriene som er angitt i vedlegg I, og disse kan om nødvendig videreutvikles og revideres av Vitenskapelig og teknisk organ for vurdering og vedtakelse i partsmøtet.
6. Ytterligere krav til innholdet i forslag, herunder nærmere rammer for anvendelsen av indikative kriterier som angitt i nr. 5 ovenfor, og veiledning om forslag angitt i nr. 4 bokstav b) ovenfor, skal i nødvendig grad utarbeides av Vitenskapelig og teknisk organ for vurdering og vedtakelse i partsmøtet.

Artikkel 20

Offentliggjøring og foreløpig evaluering av forslag

Etter å ha mottatt et skriftlig forslag skal sekretariatet gjøre forslaget offentlig tilgjengelig og oversende det til Vitenskapelig og teknisk organ for en foreløpig evaluering. Formålet med evalueringen er å påse at forslaget inneholder opplysningene som kreves i henhold til artikkel 19, herunder indikative kriterier

beskrevet i denne del og i vedlegg I. Utfallet av evalueringen skal gjøres offentlig tilgjengelig og skal formidles til forslagsstilleren av sekretariatet. Forslagsstilleren skal på nytt oversende forslaget til sekretariatet etter å ha tatt Vitenskapelig og teknisk organs foreløpige evaluering i betraktning. Sekretariatet skal melde fra til partene og gjøre forslaget som er oversendt på nytt, offentlig tilgjengelig og legge til rette for konsultasjoner i henhold til artikkel 21.

Artikkel 21

Konsultasjoner om og vurdering av forslag

1. Konsultasjoner om forslag innlevert etter artikkel 19 skal være inkluderende, transparente og åpne for alle relevante interessenter, herunder stater og globale, regionale, subregionale og sektorielle organer samt sivilsamfunnet, vitenskapsmiljøet, urfolk og lokalsamfunn.
2. Sekretariatet skal legge til rette for konsultasjoner og samle innspill som følger:
 - a) Stater, særlig tilstøtende kyststater, skal orienteres og inviteres til å avgi blant annet
 - i) synspunkter på forslagens fordeler og ulemper og geografiske utstrekning,
 - ii) eventuelle andre relevante vitenskapelige innspill,
 - iii) informasjon om eventuelle eksisterende tiltak eller aktiviteter i tilstøtende eller tilknyttede områder innenfor nasjonal jurisdiksjon og utenfor nasjonal jurisdiksjon,
 - iv) synspunkter på forslagens potensielle implikasjoner for områder innenfor nasjonal jurisdiksjon,
 - v) eventuell annen relevant informasjon.
 - b) Organer tilhørende relevante rettslige instrumenter og rammeverk og relevante globale, regionale, subregionale og sektorielle organer skal underrettes og inviteres til å avgi blant annet
 - i) synspunkter på forslagens fordeler og ulemper,
 - ii) eventuelle andre relevante vitenskapelige innspill,
 - iii) informasjon om eventuelle eksisterende tiltak vedtatt av nevnte instrument, rammeverk eller organ for det aktuelle området eller for tilstøtende områder,
 - iv) synspunkter på sider ved tiltakene og andre elementer for et utkast til forvaltningsplan angitt i forslaget som faller innenfor vedkommende organs kompetanse;
 - v) synspunkter på eventuelle andre tiltak som faller inn under kompetansen til vedkommende instrument, rammeverk eller organ,
 - vi) eventuell annen relevant informasjon.
 - c) Urfolk og lokalsamfunn med relevant tradisjonell kunnskap, vitenskapsmiljøet, sivilsamfunnet og andre relevante interessenter skal inviteres til å avgi blant annet
 - i) synspunkter på forslagens fordeler og ulemper,
 - ii) eventuelle andre relevante vitenskapelige innspill,
 - iii) eventuell relevant tradisjonell kunnskap hos urfolk og lokalsamfunn,

- iv) eventuell annen relevant informasjon.
3. Bidrag mottatt i henhold til nr. 2 ovenfor skal gjøres offentlig tilgjengelige av sekretariatet.
4. I tilfeller der det foreslåtte tiltaket påvirker områder som er fullstendig omgitt av den eksklusive økonomiske sonen til stater, skal forslagsstillerne
- a) føre målrettede og proaktive konsultasjoner, med underretning på forhånd, med slike stater,
 - b) vurdere slike staters synspunkter og kommentarer angående det foreslåtte tiltaket og gi skriftlige tilbakemeldinger som spesifikt tar for seg slike synspunkter og kommentarer, og om nødvendig revidere det foreslåtte tiltaket tilsvarende.
5. Forslagsstilleren skal vurdere bidragene som er mottatt i konsultasjonsperioden, og synspunktene til og informasjonen fra Vitenskapelig og teknisk organ, og skal om nødvendig revidere forslaget tilsvarende eller respondere på materielle bidrag som ikke kommer til uttrykk i forslaget.
6. Konsultasjonsperioden skal være tidsbegrenset.
7. Det reviderte forslaget skal forelegges for Vitenskapelig og teknisk organ, som skal vurdere forslaget og gi anbefalinger til partsmøtet.
8. De nærmere rammene for konsultasjons- og evalueringsperioden, blant annet om varighet, skal i nødvendig grad bearbeides videre av Vitenskapelig og teknisk organ på dets første møte, for vurdering og vedtakelse i partsmøtet idet det tas hensyn til de særlige omstendighetene til små utviklingsøystater.

Artikkel 22

Etablering av områdebaserte forvaltningsverktøy, herunder marine verneområder

1. På grunnlag av det endelige forslaget og utkastet til forvaltningsplan, og idet det tas hensyn til bidragene og de vitenskapelige innspillene som er innkommet i løpet av konsultasjonsprosessen som etableres i henhold til denne del, og til de vitenskapelige rådene og anbefalingene fra Vitenskapelig og teknisk organ,
- a) skal partsmøtet fatte beslutning om etablering av områdebaserte forvaltningsverktøy, herunder marine verneområder, og tilknyttede tiltak,
 - b) kan partsmøtet fatte beslutning om tiltak som er forenelige med dem som er vedtatt av relevante rettslige instrumenter og rammeverk og relevante globale, regionale, subregionale og sektorielle organer, i samarbeid og samordning med disse instrumentene, rammeverkene og organene,
 - c) kan partsmøtet, når foreslåtte tiltak ligger innenfor kompetansen til andre globale, regionale, subregionale eller sektorielle organer, gi anbefalinger til parter i denne avtale og til globale, regionale, subregionale og sektorielle organer om å fremme vedtakelse av relevante tiltak gjennom slike instrumenter, rammeverk og organer, i samsvar med deres respektive mandater.
2. Når partsmøtet fatter beslutninger i henhold til denne artikkel, skal den respektere kompetansen til, og ikke undergrave, relevante rettslige instrumenter og rammeverk og relevante globale, regionale, subregionale og sektorielle organer.
3. Partsmøtet skal legge til rette for regelmessige konsultasjoner for å styrke samarbeid og koordinering med og mellom relevante rettslige instrumenter og rammeverk og relevante globale, regionale, subregionale og sektorielle organer med

hensyn til områdebaserte forvaltningsverktøy, herunder marine verneområder, samt koordinering med hensyn til tilknyttede tiltak vedtatt i henhold til slike instrumenter og rammeverk og av slike organer.

4. Dersom det er nødvendig for å gjennomføre og oppnå formålene med denne del, kan partsmøtet, for å fremme internasjonalt samarbeid og samordning med hensyn til bevaring og bærekraftig bruk av marint biologisk mangfold i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon, vurdere, og eventuelt, med forbehold om nr. 1 og 2 ovenfor, beslutte å utvikle en mekanisme med hensyn til eksisterende områdebaserte forvaltningsverktøy, herunder marine verneområder, vedtatt av relevante rettslige instrumenter og rammeverk eller relevante globale, regionale, subregionale eller sektorielle organer.

5. Beslutninger og anbefalinger som vedtas av partsmøtet i samsvar med denne del, skal ikke undergrave effektiviteten av tiltak vedtatt med hensyn til områder innenfor nasjonal jurisdiksjon, og de skal vedtas idet det tas behørig hensyn til alle staters rettigheter og plikter, i samsvar med konvensjonen. I tilfeller der tiltak foreslått i henhold til denne del ville påvirke eller med rimelighet kunne forventes å påvirke vannsøylen over havbunnen og undergrunnen i undersjøiske områder som en kyststat utøver suverene rettigheter over i samsvar med konvensjonen, skal slike tiltak ta behørig hensyn til slike kyststaters suverene rettigheter. Konsultasjoner skal gjennomføres til dette formål i samsvar med bestemmelsene i denne del.

6. I tilfeller der et områdebasert forvaltningsverktøy, herunder et marint verneområde, etablert i henhold til denne del, etter dette enten helt eller delvis faller innenfor en kyststats nasjonale jurisdiksjon, skal den delen som ligger innenfor nasjonal jurisdiksjon, straks opphøre å være i kraft. Den delen som fortsatt blir liggende i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon, skal fortsette å være i kraft til partsmøtet på sitt følgende møte gjennomgår og bestemmer om den skal endre eller oppheve det områdebaserte forvaltningsverktøyet, herunder et marint verneområde, slik det er nødvendig.

7. Når et relevant rettslig instrument eller rammeverk eller et relevant globalt, regional, subregionalt eller sektorielt organ etableres eller dets kompetanse endres, skal ethvert områdebasert forvaltningsverktøy, herunder et marint verneområde, eller tilknyttede tiltak vedtatt av partsmøtet i henhold til denne del som etter dette enten helt eller delvis faller innenfor kompetansen til slikt instrument, rammeverk eller organ, fortsette å være i kraft til partsmøtet, i tett samarbeid og koordinering med vedkommende instrument, rammeverk eller organ, gjennomgår og beslutter å opprettholde, endre eller oppheve det områdebaserte forvaltningsverktøyet, herunder et marint verneområde, og eventuelt tilknyttede tiltak.

Artikkel 23

Beslutningstaking

1. Beslutninger og anbefalinger etter denne del skal som hovedregel vedtas ved konsensus.

2. Dersom konsensus ikke oppnås, skal beslutninger og anbefalinger etter denne del treffes ved tre fjerdedels flertall av partene som er til stede og stemmer; før dette skal partsmøtet med to tredjedels flertall av partene som er til stede og stemmer, beslutte at alle anstrengelser for å oppnå konsensus er uttømt .

3. Beslutninger etter denne del trer i kraft 120 dager etter møtet i partsmøtet der de er vedtatt, og er bindende for alle parter.

4. I tidsrommet på 120 dager som er fastsatt i nr. 3 ovenfor, kan enhver part ved skriftlig melding til sekretariatet fremme innsigelse mot en beslutning vedtatt etter denne del, og denne beslutningen er da ikke bindende for vedkommende part. En innsigelse mot en beslutning kan når som helst trekkes tilbake ved skriftlig melding til sekretariatet, og beslutningen blir deretter bindende for denne parten 90 dager etter datoen for meldingen om at innsigelsen trekkes tilbake.
5. En part som fremmer innsigelse etter nr. 4 ovenfor, skal, idet den fremmer innsigelsen, gi sekretariatet sin skriftlige forklaring på grunnene til innsigelsen, som skal være basert på en eller flere av følgende grunner:
- a) at beslutningen er uforenlig med denne avtale eller rettighetene og forpliktelsene til den part som har innsigelser i henhold til konvensjonen,
 - b) at beslutningen diskriminerer den part som har innsigelser faktisk eller formelt på en måte som ikke kan rettfærdiggjøres,
 - c) at det ikke er praktisk mulig for parten å etterkomme beslutningen på tidspunktet for innsigelse, etter at alle rimelige anstrengelser på dette er gjort.
6. En part som fremmer innsigelse etter nr. 4 ovenfor, skal, så sant det lar seg gjøre, vedta alternative tiltak eller tilnærmingsmåter som er likeverdige i effekt med beslutningen som den har fremmet innsigelse mot, og skal ikke vedta tiltak eller foreta handlinger som ville undergrave effektiviteten til beslutningen som den har fremmet innsigelse mot, med mindre slike tiltak eller handlinger er vesentlige for at den part som har innsigelser skal kunne utøve sine rettigheter og plikter i samsvar med konvensjonen.
7. Den part som har innsigelser skal rapportere til første ordinære møte i partsmøtet etter at den har meldt fra i henhold til nr. 4 ovenfor, og jevnlig etter dette, om sin gjennomføring av nr. 6 ovenfor, som grunnlag for overvåking og evaluering i henhold til artikkel 26.
8. En innsigelse mot en beslutning fremmet i samsvar med nr. 4 ovenfor kan bare fornyes dersom den part som har innsigelser anser den som fortsatt nødvendig, og da hvert tredje år etter at beslutningen trådte i kraft, ved skriftlig melding til sekretariatet. Slik skriftlig melding skal inneholde en forklaring på grunnene til den første innsigelsen.
9. Dersom ingen melding om fornyelse i henhold til nr. 8 ovenfor mottas, skal innsigelsen anses som automatisk tilbaketrukket, og deretter blir beslutningen bindende for parten 120 dager etter at innsigelsen automatisk trekkes tilbake. Sekretariatet skal melde fra til parten 60 dager før datoen da innsigelsen automatisk trekkes tilbake.
10. Beslutninger som partsmøtet fatter i henhold til denne del skal gjøres offentlig tilgjengelig av sekretariatet og skal formidles til alle stater og relevante rettslige instrumenter og rammeverk og relevante globale, regionale, subregionale og sektorielles organer.

Artikkel 24

Nødtiltak

1. Partsmøtet skal treffe beslutninger om å vedta tiltak i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon som eventuelt skal anvendes i et nødstilfelle når et naturfenomen eller en menneskeskapt katastrofe har forårsaket eller trolig vil forårsake alvorlig eller ikke-reverserbar skade på marint biologisk mangfold i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon, for å sikre at den alvorlige eller ikke-reverserbare skaden ikke forverres.

2. Tiltak som vedtas i henhold til denne artikkel, skal bare anses som nødvendige dersom den alvorlige eller ikke-reverserbare skaden etter konsultasjon med relevante rettslige instrumenter eller rammeverk eller relevante globale, regionale, subregionale eller sektorielle organer ikke lar seg håndtere i rett tid ved å anvende de øvrige artiklene i denne avtale, eller av et relevant rettslig instrument eller rammeverk eller et relevant globalt, regionalt, subregionalt eller sektorielt organ.
3. Tiltak vedtatt i et nødstilfelle skal være basert på beste tilgjengelige forskning og vitenskapelige informasjon og, hvis tilgjengelig, relevant tradisjonell kunnskap hos urfolk og lokalsamfunn, og skal ta hensyn til føre-var-tilnærmingen. Slike tiltak kan foreslås av partene eller anbefales av Vitenskapelig og teknisk organ og kan vedtas mellom sesjonene. Tiltakene skal være midlertidige og må vurderes på nytt for beslutning på første møte i partsmøtet etter at de er vedtatt.
4. Tiltakene skal opphøre to år etter at de har trådt i kraft, eller de skal oppheves av partsmøtet tidligere etter at de er erstattet av områdebaserte forvaltningsverktøy, herunder marine verneområder, og tilknyttede tiltak etablert i samsvar med denne del, eller av tiltak vedtatt av et relevant rettslig instrument eller rammeverk eller relevant globalt, regionalt, subregionalt eller sektorielt organ, eller ved en beslutning i partsmøtet når omstendighetene som gjorde tiltaket nødvendig, ikke lenger er til stede.
5. Prosedyrer og veiledning for etablering av nødtiltak, herunder konsultasjonsprosedyrer, skal utarbeides etter behov av Vitenskapelig og teknisk organ for vurdering og vedtakelse i partsmøtet ved første mulighet. Slike prosedyrer skal være inkluderende og transparente.

Artikkel 25

Gjennomføring

1. Partene skal sikre at aktiviteter under deres jurisdiksjon eller kontroll som finner sted i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon, skjer i samsvar med beslutningene som er truffet i henhold til denne del.
2. Ikke noe i denne avtale er til hinder for at en part kan vedta strengere tiltak med hensyn til sine borgere eller fartøy eller med hensyn til aktiviteter under dens jurisdiksjon eller kontroll i tillegg til dem som er vedtatt i henhold til denne del, i samsvar med folkeretten og til støtte for formålene med denne avtale.
3. Gjennomføringen av tiltakene som vedtas i henhold til denne del, bør ikke legge en uforholdsmessig byrde på parter som er små utviklingsøystater eller minst utviklede land, direkte eller indirekte.
4. Partene skal, slik det passer, fremme vedtakelse av tiltak innenfor relevante rettslige instrumenter og rammeverk og relevante globale, regionale, subregionale og sektorielle organer som de er medlemmer av, for å støtte gjennomføringen av beslutningene og anbefalingene partsmøtet gjør i henhold til denne del.
5. Partene skal oppmuntre de statene som er berettiget til å bli part i denne avtale, særlig dem hvis aktiviteter, fartøy eller borgere opererer i et område som er underlagt et etablert områdebasert forvaltningsverktøy, herunder et marint verneområde, til å vedta tiltak til støtte for beslutningene og anbefalingene fra partsmøtet om områdebaserte forvaltningsverktøy, herunder marine verneområder, som er etablert i henhold til denne del.
6. En part som ikke er part i eller deltaker i et relevant rettslig instrument eller rammeverk, eller medlem av et relevant globalt, regionalt, subregionalt eller sektorielt organ, og som ikke for øvrig er villig til å anvende tiltak etablert i henhold

til slike instrumenter og rammeverk og av slike organer, er ikke fritatt fra forpliktelsen til å samarbeide, i samsvar med konvensjonen og denne avtale, om bevaring og bærekraftig bruk av marint biologisk mangfold i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon.

Artikkel 26

Overvåking og evaluering

1. Partene skal, individuelt eller kollektivt, rapportere til partsmøtet om gjennomføringen av områdebaserte forvaltningsverktøy, herunder marine verneområder, etablert i henhold til denne del og tilknyttede tiltak. Slike rapporter, samt informasjon og evaluering som nevnt i henholdsvis nr. 2 og 3 nedenfor, skal gjøres offentlig tilgjengelig av sekretariatet.
2. De relevante rettslige instrumentene og rammeverkene og relevante globale, regionale, subregionale og sektorielle organer skal inviteres til å gi informasjon til partsmøtet om gjennomføringen av tiltak som de har vedtatt for å oppnå formålene med områdebaserte forvaltningsverktøy, herunder marine verneområder, etablert i henhold til denne del.
3. Områdebaserte forvaltningsverktøy, herunder marine verneområder, etablert i henhold til denne del, herunder tilknyttede tiltak, skal overvåkes og jevnlig gjennomgås av Vitenskapelig og teknisk organ idet det tas hensyn til rapportene og informasjonen som er nevnt i henholdsvis nr. 1 og 2 ovenfor.
4. I evalueringen som det henvises til i nr. 3 ovenfor, skal Vitenskapelig og teknisk organ evaluere effektiviteten av områdebaserte forvaltningsverktøy, herunder marine verneområder, etablert i henhold til denne del, herunder tilknyttede tiltak og fremgang som er gjort i å oppnå deres formål, og gi råd og anbefalinger til partsmøtet.
5. Etter evalueringen skal partsmøtet etter behov fatte beslutninger eller gi anbefalinger om endring, videreføring eller tilbakekall av områdebaserte forvaltningsverktøy, herunder marine verneområder, og eventuelle tilknyttede tiltak vedtatt av partsmøtet på grunnlag av beste tilgjengelige forskning og vitenskapelige informasjon og, hvis tilgjengelig, relevant tradisjonell kunnskap hos urfolk og lokalsamfunn, idet det tas hensyn til føre-var-tilnærmingen og en økosystemtilnærming.

DEL IV

KONSEKVENsutredninger

Artikkel 27

Formål

Formålene med denne del er å

- a) operasjonalisere konvensjonens bestemmelser om konsekvensutredninger for områder utenfor nasjonal jurisdiksjon ved å etablere prosesser, terskelverdier og andre krav til hvordan partene gjennomfører og rapporterer sine vurderinger,
- b) sikre at aktiviteter som faller inn under denne del, blir vurdert og gjennomført for å forebygge, begrense og håndtere betydelige skadevirkninger med sikte på å beskytte og bevare det marine miljøet,
- c) støtte vurdering av kumulative virkninger og virkninger i områder innenfor nasjonal jurisdiksjon,

- d) gi bestemmelser om strategiske konsekvensutredninger
- e) oppnå et sammenhengende rammeverk for konsekvensutredninger ved aktiviteter i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon,
- f) bygge og styrke kapasiteten hos partene, særlig parter som er utviklingsland, især de minst utviklede landene, kystløse utviklingsland, geografisk vanskeligstilte stater, små utviklingsøystater, afrikanske kyststater, arkipelstater og mellominntektsutviklingsland, til å utarbeide, gjennomføre og evaluere konsekvensutredninger og strategiske konsekvensutredninger til støtte for formålene med denne avtale.

Artikkel 28

Plikt til å gjennomføre konsekvensutredninger

1. Partene skal sikre at de potensielle virkningene på det marine miljøet av planlagte aktiviteter under deres jurisdiksjon eller kontroll som foregår i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon, blir vurdert som beskrevet i denne del før de tillates.
2. Når en part med jurisdiksjon eller kontroll over en planlagt aktivitet som skal gjennomføres i marine områder innenfor nasjonal jurisdiksjon, bestemmer at aktiviteten kan forårsake betydelig forurensning av eller vesentlige og skadelige forandringer i det marine miljøet i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon, skal denne parten sørge for at en konsekvensutredning for slik aktivitet gjennomføres i henhold til denne del, eller at en konsekvensutredning gjennomføres i henhold til partens nasjonale reguleringer. En part som gjennomfører en slik vurdering i henhold til sine nasjonale reguleringer, skal
 - a) i rett tid i løpet av den nasjonale prosessen gjøre relevant informasjon tilgjengelig gjennom mekanismen for informasjonsutveksling,
 - b) sikre at aktiviteten overvåkes på en måte som innfrir kravene i dens nasjonale prosess,
 - c) sikre at rapporter om konsekvensutredninger og eventuelle relevante overvåkingsrapporter gjøres tilgjengelig gjennom mekanismen for informasjonsutveksling som beskrevet i denne avtale.
3. Etter å ha mottatt informasjonen som det henvises til i nr. 2 bokstav a) ovenfor, kan Vitenskapelig og teknisk organ gi kommentarer til parten med jurisdiksjon eller kontroll over den planlagte aktiviteten.

Artikkel 29

Forhold mellom denne avtale og prosessene for konsekvensutredning under relevante rettslige instrumenter og rammeverk og relevante globale, regionale, subregionale og sektorielle organer

1. Partene skal fremme bruk av konsekvensutredninger og vedtakelse og iverksettelse av standardene og/eller retningslinjene som er utviklet i henhold til artikkel 38, i relevante rettslige instrumenter og rammeverk og relevante globale, regionale, subregionale og sektorielle organer som de er medlemmer av.
2. Partsmøtet skal utvikle mekanismer i henhold til denne del som gjør at Vitenskapelig og teknisk organ kan samarbeide med relevante rettslige instrumenter og rammeverk og relevante globale, regionale, subregionale og sektorielle organer

som regulerer aktiviteter i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon eller verner det marine miljøet.

3. Når Vitenskapelig og teknisk organ utvikler eller ajourfører standarder eller retningslinjer for gjennomføring av konsekvensutredninger for aktiviteter som parter i denne avtale foretar i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon, i henhold til artikkel 38, skal organet, slik det passer, samarbeide med relevante rettslige instrumenter og rammeverk og relevante globale, regionale, subregionale og sektorielle organer.

4. Det er ikke nødvendig å gjennomføre undersøkelse eller konsekvensutredning av en planlagt aktivitet i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon dersom parten med jurisdiksjon eller kontroll over den planlagte aktiviteten bestemmer

a) at de potensielle virkningene av den planlagte aktiviteten eller aktivitetskategorien er vurdert i samsvar med kravene i andre relevante rettslige instrumenter eller rammeverk eller av relevante globale, regionale, subregionale eller sektorielle organer,

b) at

i) vurderingen som allerede er gjort for den planlagte aktiviteten, er tilsvarende den som kreves i henhold til denne del, og at det er tatt hensyn til resultatene, eller

ii) bestemmelsene eller standardene i de relevante rettslige instrumentene eller rammeverkene eller de relevante globale, regionale, subregionale eller sektorielle organene som vurderingen resulterer i, er utviklet for å forebygge, begrense eller håndtere potensielle virkninger under terskelverdien for konsekvensutredning i henhold til denne del, og at de er etterlevd.

5. Når en konsekvensutredning for en planlagt aktivitet i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon er gjennomført i henhold til et relevant rettslig instrument eller rammeverk eller et relevant globalt, regionalt, subregionalt eller sektorielt organ, skal vedkommende part sikre at rapporten om konsekvensutredningen blir offentliggjort gjennom mekanismen for informasjonsutveksling.

6. Med mindre de planlagte aktivitetene som oppfyller kriteriene i nr. 4 bokstav b) i) ovenfor, er gjenstand for overvåking og evaluering i henhold til et relevant rettslig instrument eller rammeverk eller et relevant globalt, regionalt, subregionalt eller sektorielt organ, skal partene overvåke og gjennomgå aktivitetene og sikre at overvåkings- og evalueringsrapportene blir offentliggjort gjennom mekanismen for informasjonsutveksling.

Artikkel 30

Terskelverdier og faktorer for å gjennomføre konsekvensutredninger

1. Når en planlagt aktivitet kan ha mer enn en ubetydelig eller kortvarig effekt på det marine miljøet, eller man ikke kjenner eller har tilstrekkelig innsikt i effektene av aktiviteten, skal parten med jurisdiksjon eller kontroll over aktiviteten foreta en undersøkelse av aktiviteten i henhold til artikkel 31 ved bruk av faktorene som fremgår av nr. 2 nedenfor, og

a) undersøkelsen skal være tilstrekkelig detaljert til at parten kan vurdere om den har rimelig grunn til å tro at den planlagte aktiviteten kan forårsake betydelig forurensning av eller vesentlige og skadelige forandringer i det marine miljøet, og skal omfatte

- i) en beskrivelse av den planlagte aktiviteten, herunder dens formål, lokalisering, varighet og intensitet, og
 - ii) en innledende analyse av de potensielle virkningene, herunder vurdering av kumulative virkninger og, om det er hensiktsmessig, alternativer til den planlagte aktiviteten,
- b) dersom det på grunnlag av undersøkelsen fastslås at parten har rimelig grunn til å tro at aktiviteten kan forårsake betydelig forurensning av eller vesentlige og skadelige forandringer i det marine miljøet, skal en konsekvensutredning gjennomføres i samsvar med bestemmelsene i denne del.
2. Når partene skal avgjøre om planlagte aktiviteter under deres jurisdiksjon eller kontroll oppfyller terskelverdiene som er nevnt i nr. 1 ovenfor, skal de vurdere følgende ikke-uttømmende liste over faktorer:
- a) type aktivitet og teknologi som benyttes til aktiviteten, og hvordan den skal gjennomføres,
 - b) aktivitetens varighet,
 - c) aktivitetens lokalisering,
 - d) Lokalitetens karakteristikk og økosystem (herunder områder med særlig økologisk eller biologisk betydning eller sårbarhet),
 - e) de potensielle virkningene av aktiviteten, herunder de potensielle kumulative virkningene og de potensielle virkningene i områder innenfor nasjonal jurisdiksjon;
 - f) i hvilken utstrekning effektene av aktiviteten er ukjent eller man mangler tilstrekkelig kunnskap om dem,
 - g) andre relevante økologiske eller biologiske kriterier.

Artikkel 31

Prosess for konsekvensutredning

1. Partene skal sørge for at prosessen for å gjennomføre en konsekvensutredning i henhold til denne del omfatter følgende trinn:
- a) *Undersøkelse.* Partene skal i rett tid foreta undersøkelse for å avgjøre om en konsekvensutredning er påkrevd med hensyn til en planlagt aktivitet under deres jurisdiksjon eller kontroll, i samsvar med artikkel 30, og gjøre sin avgjørelse offentlig tilgjengelig som følger:
 - i) Dersom en part bestemmer at en konsekvensutredning ikke er påkrevd for en planlagt aktivitet under dens jurisdiksjon eller kontroll, skal den gjøre relevant informasjon, herunder informasjon i henhold til artikkel 30 nr. 1 bokstav a), offentlig tilgjengelig gjennom mekanismen for informasjonsutveksling i henhold til denne avtale.
 - ii) På basis av beste tilgjengelige forskning og vitenskapelige informasjon, og, hvis tilgjengelig, relevant tradisjonell kunnskap hos urfolk og lokalsamfunn, kan en part gi uttrykk for sine synspunkter på de potensielle virkningene av en planlagt aktivitet som det er tatt en avgjørelse om i samsvar med bokstav a) i) ovenfor, overfor parten som har tatt avgjørelsen, og overfor Vitenskapelig og teknisk organ, innen 40 dager etter at den er offentliggjort.
 - iii) Dersom en part som har gitt sine synspunkter til kjenne, har uttrykt bekymring for de potensielle virkningene av en planlagt aktivitet som det er tatt

en avgjørelse om, skal parten som tok avgjørelsen, ta slike bekymringer i betraktning og kan ta sin avgjørelse opp til ny vurdering.

iv) Etter å ha tatt bekymringene som en part har gitt uttrykk for i henhold til bokstav a) ii) ovenfor, i betraktning, skal Vitenskapelig og teknisk organ vurdere og kan evaluere de potensielle virkningene av den planlagte aktiviteten på grunnlag av beste tilgjengelige forskning og vitenskapelige informasjon, og, hvis tilgjengelig, relevant tradisjonell kunnskap hos urfolk og lokalsamfunn, og kan eventuelt gi anbefalinger til parten som har tatt avgjørelsen, etter å ha gitt denne parten mulighet til å svare på bekymringene som er gitt til kjenne, og å ha tatt slikt svar i betraktning.

v) Parten som har tatt avgjørelsen i henhold til bokstav a) i) ovenfor, skal ta enhver anbefaling fra Vitenskapelig og teknisk organ i betraktning.

vi) Synspunktene som er gitt til kjenne, og anbefalingene fra Vitenskapelig og teknisk organ skal gjøres offentlig tilgjengelig, også gjennom mekanismen for informasjonsutveksling.

b) *Avgrensning av innhold og omfang.* Partene skal sørge for at miljøvirkningene og eventuelle tilknyttede virkninger, slik som økonomiske, sosiale og kulturelle virkninger og virkninger for menneskers helse, herunder potensielle kumulative virkninger og virkninger på områder innenfor nasjonal jurisdiksjon, samt eventuelle alternativer til den planlagte aktiviteten som skal inkluderes i konsekvensutredningen som skal gjennomføres i henhold til denne del, blir fastslått. Omfanget skal fastsettes ved bruk av beste tilgjengelige forskning og vitenskapelige informasjon og, hvis tilgjengelig, relevant tradisjonell kunnskap hos urfolk og lokalsamfunn der slik finnes.

c) *Vurdering av konsekvenser og evaluering.* Partene skal sørge for at virkningene av planlagte aktiviteter, herunder kumulative virkninger og virkninger i områder innenfor nasjonal jurisdiksjon, blir vurdert og evaluert ved bruk av beste tilgjengelige forskning og vitenskapelige informasjon, og, hvis tilgjengelig, relevant tradisjonell kunnskap hos urfolk og lokalsamfunn

d) *Forebygging, begrensning og håndtering av potensielle skadevirkninger.* Partene skal sørge for at

i) tiltak for å forebygge, begrense og håndtere potensielle skadevirkninger av de planlagte aktivitetene under deres jurisdiksjon eller kontroll blir identifisert og analysert for å unngå betydelige skadevirkninger; slike tiltak kan blant annet være å vurdere alternativer til den planlagte aktiviteten under deres jurisdiksjon eller kontroll,

ii) disse tiltakene om nødvendig innarbeides i en miljøforvaltningsplan.

e) Partene skal sørge for offentlig varsling og konsultasjon i samsvar med artikkel 32.

f) Partene skal sørge for utarbeiding og offentliggjøring av en rapport om konsekvensutredningen i samsvar med artikkel 33.

2. Partene kan gjennomføre konsekvensutredninger i fellesskap, særlig for planlagte aktiviteter som små utviklingsøystater har jurisdiksjon eller kontroll over.

3. Det skal settes opp en liste over tilgjengelige eksperter under Vitenskapelig og teknisk organ. Parter med begrenset kapasitet kan be om råd og bistand fra disse ekspertene for å gjennomføre og evaluere undersøkelser og konsekvensutredninger for en planlagt aktivitet under deres jurisdiksjon eller kontroll. Ekspertene kan ikke utpekes til en annen del av prosessen for konsekvensutredning vedrørende samme

aktivitet. Partene som har bedt om råd og bistand, skal sørge for å få seg forelagt slike konsekvensutredninger for evaluering og beslutningstaking.

Artikkel 32

Offentlig varsling og konsultasjon

1. Partene skal sørge for at offentligheten i rett tid blir varslet om en planlagt aktivitet, blant annet gjennom mekanismen for informasjonsutveksling og gjennom sekretariatet, og at det i størst mulig grad gis planlagte og effektive tidsbundne muligheter for deltakelse for alle stater, særlig tilstøtende kyststater og eventuelle andre tilstøtende stater til aktiviteten når de er potensielt mest berørte stater, og interessenter i prosessen med konsekvensutredning. Varsling og muligheter for deltakelse, blant annet gjennom innsending av innspill, skal finne sted gjennom hele prosessen for konsekvensutredning slik situasjonen tilsier, blant annet når omfanget av en konsekvensutredning i henhold til artikkel 31 nr. 1 bokstav b) skal fastsettes, og når et utkast til rapport om konsekvensutredning er utarbeidet i henhold til artikkel 33, før det besluttes om aktiviteten skal tillates.

2. De potensielt mest berørte statene skal identifiseres ved å ta hensyn til den planlagte aktivitetens art og potensielle effekter på det marine miljøet og skal innbefatte

a) kyststater hvis utøvelse av suverene rettigheter med henblikk på å utforske, bevare eller forvalte naturressurser med rimelighet kan antas å bli påvirket av aktiviteten,

b) stater som i området for den planlagte aktiviteten driver menneskelige aktiviteter, herunder økonomiske aktiviteter, som med rimelighet kan antas å bli påvirket.

3. Interessenter i denne prosessen innbefatter urfolk og lokalsamfunn med relevant tradisjonell kunnskap, relevante globale, regionale, subregionale og sektorielle organer, sivilsamfunnet, vitenskapsmiljøet og offentligheten.

4. Offentlig varsling og konsultasjon skal i samsvar med artikkel 48 nr. 3 være inkluderende og transparent, skal skje i rett tid og skal være målrettet og proaktiv når små utviklingsøystater er involvert.

5. Partene skal ta hensyn til materielle innspill mottatt gjennom konsultasjonsprosessen, blant annet fra tilstøtende kyststater og andre tilstøtende stater til den planlagte aktiviteten når de er potensielt mest berørte stater, og skal besvare dem eller ta dem til følge. Partene skal særlig ta hensyn til innspill angående potensielle virkninger på områder innenfor nasjonal jurisdiksjon og gi skriftlige svar, slik omstendighetene tilsier, som spesifikt tar for seg slike innspill, herunder om eventuelle ekstratiltak med sikte på å ta hånd om slike potensielle virkninger. Partene skal offentliggjøre de innkomne innspillene og svarene eller beskrivelsene av hvordan de er tatt til følge.

6. Når en planlagt aktivitet påvirker områder av det åpne hav som er helt omgitt av staters eksklusive økonomiske soner, skal partene

a) innlede målrettede og proaktive konsultasjoner, herunder skriftlig varsling, med slike omgitte stater,

b) vurdere synspunktene og innspillene fra disse omgitte statene angående den planlagte aktiviteten og gi skriftlige svar som spesifikt tar for seg slike synspunkter og innspill, og eventuelt revidere den planlagte aktiviteten tilsvarende.

7. Partene skal sørge for tilgang til informasjon om prosessen for konsekvensutredninger i henhold til denne avtale. Uten hensyn til dette skal partene ikke pålegges å avsløre fortrolig eller produsenteid informasjon. Når fortrolig eller produsenteid informasjon er redigert bort, skal dette være angitt i offentlige dokumenter.

Artikkel 33

Rapporter fra konsekvensutredninger

1. Partene skal sørge for at det utarbeides en rapport om konsekvensutredning for enhver slik vurdering som gjøres i henhold til denne del.

2. Rapporten om konsekvensutredningen skal som et minimum inneholde følgende informasjon: en beskrivelse av den planlagte aktiviteten, herunder dens lokalisering; en beskrivelse av resultatene av omfangsfastsettelsen; en vurdering av den nåværende tilstanden for det marine miljøet som kan antas å bli påvirket; en beskrivelse av potensielle virkninger, herunder potensielle kumulative virkninger og eventuelle virkninger i områder innenfor nasjonal jurisdiksjon; en beskrivelse av potensielle tiltak for å forebygge, begrense og håndtere virkningene; en beskrivelse av usikkerheter og kunnskapsmangler; informasjon om den offentlige konsultasjonsprosessen; en beskrivelse av hvordan rimelige alternativer til den planlagte aktiviteten er tatt i betraktning; en beskrivelse av oppfølgingstiltak, herunder en miljøforvaltningsplan; et ikke-teknisk sammendrag.

3. Parten skal gjøre utkastet til rapport om konsekvensutredningen tilgjengelig gjennom mekanismen for informasjonsutveksling under den offentlige konsultasjonsprosessen for å gi Vitenskapelig og teknisk organ en mulighet til å vurdere og evaluere rapporten.

4. Vitenskapelig og teknisk organ kan, slik det passer og i rett tid, gi kommentarer til parten om utkastet til rapport om konsekvensutredning. Parten skal ta eventuelle kommentarer fra Vitenskapelig og teknisk organ i betraktning.

5. Partene skal offentliggjøre rapportene fra konsekvensutredningene, blant annet gjennom mekanismen for informasjonsutveksling. Sekretariatet skal sørge for at alle parter varsles i rett tid når rapportene publiseres gjennom mekanismen for informasjonsutveksling.

6. Endelige rapporter med konsekvensutredninger skal vurderes av Vitenskapelig og teknisk organ på grunnlag av relevante handlemåter, prosedyrer og kunnskaper i henhold til denne avtale, med sikte på å utvikle retningslinjer, blant annet for valg av beste praksis.

7. Et utvalg av den publiserte informasjonen som er brukt i undersøkelsesprosessen for å fatte beslutninger om hvorvidt det skal gjennomføres en konsekvensutredning i samsvar med artikkel 30 og 31, skal vurderes og gjennomgås av Vitenskapelig og teknisk organ på grunnlag av relevante handlemåter, prosedyrer og kunnskaper i henhold til denne avtale, for å utvikle retningslinjer, herunder identifikasjon av beste praksis.

Artikkel 34 Beslutningstaking

1. En part som har jurisdiksjon eller kontroll over en planlagt aktivitet, er ansvarlig for å avgjøre om aktiviteten kan gjennomføres.
2. Når det skal avgjøres om en planlagt aktivitet kan gjennomføres etter denne del, skal det fullt ut tas hensyn til en konsekvensutredning gjennomført i samsvar med denne del. En beslutning om å tillate den planlagte aktiviteten under en parts jurisdiksjon eller kontroll skal bare tas når parten, idet det tas hensyn til tiltak for å begrense eller håndtere virkningene, har fastslått at den har gjort alle rimelige anstrengelser for å sikre at aktiviteten kan gjennomføres på en måte som er forenlig med forebygging av vesentlige skadevirkninger på det marine miljøet.
3. Beslutningsdokumenter skal tydelig skissere eventuelle vilkår for godkjenning knyttet til avhjelpende tiltak og oppfølgingskrav. Beslutningsdokumenter skal offentliggjøres, blant annet gjennom mekanismen for informasjonsutveksling.
4. Når en part ber om det, kan partsmøtet gi råd og bistand til vedkommende part når den bestemmer om en planlagt aktivitet under dens jurisdiksjon eller kontroll kan gjennomføres.

Artikkel 35 Overvåking av virkninger av tillatte aktiviteter

Partene skal ved bruk av beste tilgjengelige forskning og vitenskapelige informasjon og, hvis tilgjengelig, relevant tradisjonell kunnskap hos urfolk og lokalsamfunn, overvåke virkningene av eventuelle aktiviteter i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon som de tillater eller deltar i, for å avgjøre om disse aktivitetene kan antas å forurense eller ha skadevirkninger på det marine miljøet. Især skal hver part overvåke miljøvirkninger og eventuelle tilknyttede virkninger, slik som økonomiske, sosiale, kulturelle og virkninger og virkninger for menneskers helse av en tillatt aktivitet under dens jurisdiksjon eller kontroll i samsvar med vilkårene som er stilt i godkjenningen av aktiviteten.

Artikkel 36 Rapportering om virkninger av tillatte aktiviteter

1. Partene, enten de opptrer samlet eller hver for seg, skal jevnlig rapportere om virkningene av den tillatte aktiviteten og resultatene av overvåkingen som kreves i henhold til artikkel 35.
2. Overvåkingsrapporter skal offentliggjøres, blant annet gjennom mekanismen for informasjonsutveksling, og Vitenskapelig og teknisk organ kan vurdere og evaluere overvåkingsrapportene.
3. Overvåkingsrapportene skal vurderes av Vitenskapelig og teknisk organ på grunnlag av relevante handlemåter, prosedyrer og kunnskaper i henhold til denne avtale, for å utvikle retningslinjer for overvåking av virkninger av tillatte aktiviteter, herunder påvisning av beste praksis.

Artikkel 37

Oppfølging av tillatte aktiviteter og deres virkninger

1. Partene skal sørge for at virkningene av den tillatte aktiviteten som overvåkes i henhold til artikkel 35, blir gjennomgått.

2. Dersom parten med jurisdiksjon eller kontroll over aktiviteten identifiserer vesentlige skadevirkninger som enten ikke var forutsett i konsekvensutredningen, i art eller alvorlighetsgrad, eller som oppstår som følge av et brudd på noen av vilkårene som er stilt i godkjenningen av aktiviteten, skal parten gjennomgå sin beslutning om å tillate aktiviteten, melde fra til/varsle partsmøtet, andre parter og offentligheten, herunder mekanismen for informasjonsutveksling, og

a) kreve at tiltak foreslås og iverksettes for å forebygge, begrense og/eller håndtere disse virkningene eller gjøre enhver annen nødvendig handling og/eller stanse aktiviteten, slik omstendighetene tilsier, og

b) i rett tid evaluere eventuelle tiltak eller handlinger iverksatt i henhold til bokstav a) ovenfor.

3. På grunnlag av rapportene som mottas i henhold til artikkel 36, kan Vitenskapelig og teknisk organ varsle parten som har tillatt aktiviteten, dersom det mener at aktiviteten kan ha vesentlige skadevirkninger som enten ikke var forutsett i konsekvensutredningen, eller som oppstår som følge av brudd på vilkårene for at aktiviteten er godkjent, og kan eventuelt gi anbefalinger til parten.

4. a) På grunnlag av beste tilgjengelige forskning og vitenskapelige informasjon og, hvis tilgjengelig, relevant tradisjonell kunnskap hos urfolk og lokalsamfunn, kan en part overfor parten som har tillatt aktiviteten, og overfor Vitenskapelig og teknisk organ gi uttrykk for sine bekymringer for at den tillatte aktiviteten kan ha vesentlige skadevirkninger som enten, i art eller omfang, ikke var forutsett i konsekvensutredningen, eller som skyldes brudd på betingelser for at aktiviteten er tillatt.

b) Parten som har tillatt aktiviteten, skal ta slike bekymringer i betraktning.

c) Etter å ha tatt hensyn til bekymringene som en part har gitt uttrykk for, skal Vitenskapelig og teknisk organ vurdere saken og kan evaluere den på grunnlag av beste tilgjengelige forskning og vitenskapelige informasjon og, hvis tilgjengelig, relevant tradisjonell kunnskap hos urfolk og lokalsamfunn, og kan varsle parten som har tillatt aktiviteten, dersom den mener at aktiviteten kan ha vesentlige skadevirkninger som enten ikke var forutsett i konsekvensutredningen, eller som skyldes brudd på vilkår for at den tillatte aktiviteten er godkjent, og kan, etter å ha gitt den aktuelle parten anledning til å svare på bekymringene som det er gitt uttrykk for, og etter å ha tatt slikt svar i betraktning, eventuelt gi anbefalinger til parten som har tillatt aktiviteten.

d) Bekymringer som det er gitt uttrykk for, eventuelle varsler som er utstedt, og enhver anbefaling som er gitt av Vitenskapelig og teknisk organ, skal gjøres offentlig tilgjengelig, blant annet gjennom mekanismen for informasjonsutveksling.

e) Parten som har tillatt aktiviteten, skal ta hensyn til ethvert utstedt varsel og til enhver anbefaling gitt av Vitenskapelig og teknisk organ.

5. Alle stater, især tilstøtende kyststater og eventuelt andre tilstøtende stater til aktiviteten når de er potensielt mest berørte stater, og interessenter, skal holdes informert gjennom mekanismen for informasjonsutveksling og kan konsulteres i overvåkings-, rapporterings- og gjennomgangsprosessen med hensyn til en aktivitet som er tillatt etter denne avtale.

6. Partene skal offentliggjøre, blant annet gjennom mekanismen for informasjonsutveksling,
 - a) rapporter om gjennomgangen av virkningene av den tillatte aktiviteten,
 - b) beslutningsdokumenter, herunder en fortegnelse over grunnene til partens beslutning når en part har endret sin beslutning om å tillate aktiviteten.

Artikkel 38

Standarder og/eller retningslinjer som skal utarbeides av Vitenskapelig og teknisk organ i tilknytning til konsekvensutredninger

1. Vitenskapelig og teknisk organ skal utarbeide standarder eller retningslinjer for vurdering og vedtakelse i partsmøtet om
 - a) hvordan man avgjør om tersklene for gjennomføring av undersøkelse eller konsekvensutredning i henhold til artikkel 30 er oppfylt eller overtrådt for planlagte aktiviteter, blant annet på grunnlag av den ikke-uttømmende listen over faktorer som er referert i nr. 2 i nevnte artikkel,
 - b) hvordan man vurderer de kumulative virkningene i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon, og hvordan disse virkningene bør tas i betraktning i prosessen for konsekvensutredning,
 - c) hvordan man vurderer hvilke virkninger planlagte aktiviteter i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon vil ha i områder innenfor nasjonal jurisdiksjon, og hvordan disse virkningene bør tas i betraktning i prosessen for konsekvensutredning,
 - d) den offentlige varslings- og konsultasjonsprosessen i henhold til artikkel 32, blant annet hvordan man bestemmer hva som utgjør fortrolig eller produsenteid informasjon,
 - e) påkrevd innhold i rapporter om konsekvensutredninger og offentliggjort informasjon brukt i undersøkelsesprosessen i henhold til artikkel 33, herunder fastsettelse av beste praksis,
 - f) overvåking og rapportering av virkningene av tillatte aktiviteter som nevnt i artikkel 35 og 36, herunder fastsettelse av beste praksis,
 - g) gjennomføringen av strategiske konsekvensutredninger
2. Vitenskapelig og teknisk organ kan også utarbeide standarder og retningslinjer for vurdering og vedtakelse i partsmøtet om blant annet
 - a) en indikativ og ikke-uttømmende liste over aktiviteter som krever eller ikke krever konsekvensutredning og eventuelle kriterier knyttet til disse aktivitetene, som skal ajourføres jevnlig,
 - b) gjennomføringen av konsekvensutredninger av parter i denne avtale i områder der det er påvist behov for vern eller særlig oppmerksomhet.
3. Enhver standard skal formuleres i et vedlegg til denne avtale i samsvar med artikkel 74.

Artikkel 39

Strategiske konsekvensutredninger

1. Partene skal, hver for seg eller i samarbeid med andre parter, vurdere å gjennomføre strategiske konsekvensutredninger for planer og programmer knyttet til aktiviteter under deres jurisdiksjon eller kontroll som skal gjennomføres i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon, for å kunne vurdere de potensielle effektene av slike planer eller programmer, og av alternativer, på det maritime miljøet.
2. Partsmøtet kan gjennomføre en strategisk konsekvensutredning av et område eller en region for å samle og organisere den beste tilgjengelige informasjon om området eller regionen, evaluere nåværende og potensielle fremtidige virkninger og identifisere kunnskapsmangler og forskningsprioriteter.
3. Når partene foretar konsekvensutredninger etter denne del, skal de ta hensyn til resultatene av relevante strategiske konsekvensutredninger gjennomført i henhold til avsnitt 1 og 2, hvis tilgjengelig.
4. Partsmøtet skal utarbeide retningslinjer for utførelsen av hver kategori strategisk konsekvensutredning beskrevet i denne artikkel.

DEL V KAPASITETSBYGGING OG OVERFØRING AV MARIN TEKNOLOGI

Artikkel 40 Formål

Formålene med denne del er

- a) å bistå parter, særlig statsparter som er utviklingsland, i å gjennomføre bestemmelsene i denne avtale med sikte på å oppnå formålene med avtalen,
- b) å legge til rette for inkluderende, rettferdig og effektivt samarbeid og deltakelse i aktivitetene som gjennomføres henhold til denne avtale,
- c) å utvikle kapasiteten innen marin vitenskap og teknologi, også med hensyn til forskning, hos partene, særlig statsparter som er utviklingsland, når det gjelder bevaring og bærekraftig bruk av marint biologisk mangfold i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon, blant annet gjennom adgang til marin teknologi for, og overføring av marin teknologi til, statsparter som er utviklingsland,
- d) å øke, utbre og dele kunnskap om bevaring og bærekraftig bruk av marint biologisk mangfold i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon,
- e) mer spesifikt å støtte statsparter som er utviklingsland, særlig de minst utviklede landene, kystløse utviklingsland, geografisk vanskeligstilte stater, små utviklingsøystater, afrikanske kyststater, arkipelstater og mellominntektsutviklingsland, gjennom kapasitetsbygging og utvikling og overføring av marin teknologi i henhold til denne avtale, i å nå målsettingene knyttet til
 - i) marine genetiske ressurser, herunder deling av fordeler som gjenspeilet i artikkel 9,
 - ii) tiltak som områdebaserte forvaltningsverktøy, herunder marine verneområder, som gjenspeilet i artikkel 17,
 - iii) konsekvensutredninger, som gjenspeilet i artikkel 27.

Artikkel 41

Samarbeid om kapasitetsbygging og overføring av marin teknologi

1. Partene skal samarbeide, direkte eller gjennom relevante rettslige instrumenter og rammeverk og relevante globale, regionale, subregionale og sektorielle organer, om å bistå parter, særlig statsparter som er utviklingsland, i å nå målene med denne avtale gjennom kapasitetsbygging og utvikling og overføring av marin vitenskap og marin teknologi.
2. For å tilby kapasitetsbygging og overføring av marin teknologi etter denne avtale skal partene samarbeide på alle nivåer og i alle former, blant annet gjennom partnerskap med og involvering av alle relevante interessenter, eventuelt også privat sektor, sivilsamfunnet og urfolk og lokalsamfunn som innehavere av tradisjonell kunnskap, samt gjennom å styrke samarbeid og samordning mellom relevante rettslige instrumenter og rammeverk og relevante globale, regionale, subregionale og sektorielle organer.
3. Når denne del settes ut i livet, skal partene fullt ut anerkjenne de særskilte behovene til statsparter som er utviklingsland, særlig de minst utviklede landene, kystløse utviklingsland, geografisk vanskeligstilte stater, små utviklingsøystater, afrikanske kyststater, arkipelstater og mellominntektsutviklingsland. Partene skal sørge for at kapasitetsbygging kan tilbys og marin teknologi kan overføres uten byrdefulle rapporteringskrav.

Artikkel 42

Rammer for kapasitetsbygging og for overføring av marin teknologi

1. Så langt de evner, skal partene sørge for kapasitetsbygging for statsparter som er utviklingsland og skal samarbeide for å oppnå overføring av marin teknologi, særlig til statsparter som er utviklingsland som trenger det og ber om det, idet det tas hensyn til de særlige omstendighetene til små utviklingsøystater og til de minst utviklede landene, i samsvar med bestemmelsene i denne avtale.
2. Så langt de evner, skal partene yte ressurser til støtte for slik kapasitetsbygging samt utvikling og overføring av marin teknologi og lette adgangen til andre kilder for støtte, idet det tas hensyn til deres nasjonale politikk, prioriteringer, planer og programmer.
3. Kapasitetsbygging og overføring av marin teknologi bør være en landdrevet, transparent, effektiv og gjentakende prosess som er deltakerbasert, sektorovergripende og kjønnsresponsiv. Den skal i aktuelle tilfeller bygge på, og ikke duplisere eksisterende programmer og ta utgangspunkt i tidligere lærdommer, blant annet fra aktiviteter innen kapasitetsbygging og overføring av marin teknologi under relevante rettslige instrumenter og rammeverk og relevante globale, regionale, subregionale og sektorielle organer. Så vidt mulig skal den også ta disse aktivitetene i betraktning med sikte på å maksimere effektivitet og resultater.
4. Kapasitetsbygging og overføring av marin teknologi skal være basert på og lydhør for behovene og prioriteringene til statsparter som er utviklingsland idet det tas hensyn til de særlige omstendighetene til små utviklingsøystater og de minst utviklede landene, identifisert gjennom behovsvurdering på individuell basis fra sak til sak, subregionalt eller regionalt. Slike behov og prioriteringer kan være egenvurdert eller bygge på informasjon fra komiteen for kapasitetsbygging og overføring av marin teknologi og mekanismen for informasjonsutveksling.

Artikkel 43

Andre nærmere rammer for overføring av marin teknologi

1. Partene deler et langsiktig syn på viktigheten av fullt ut å realisere utvikling og overføring av teknologi for å oppnå inkluderende, rettferdig og effektivt samarbeid og deltakelse i aktivitetene som gjennomføres i henhold til denne avtale, og for fullt ut å oppnå dens formål.
2. Overføringen av marin teknologi som denne avtale legger opp til, skal skje på rettferdige og gunstigst mulige vilkår, blant annet konsesjonelle og preferensielle vilkår, og i samsvar med avtalte betingelser og formålene med denne avtale.
3. Partene skal fremme og oppmuntre økonomiske og juridiske vilkår for overføring av marin teknologi til statsparter som er utviklingsland, idet det tas hensyn til de særlige omstendighetene til små utviklingsøystater og til de minst utviklede landene, som blant annet kan gå ut på å gi insentiver til foretak og institusjoner.
4. Overføringen av marin teknologi skal ta hensyn til alle rettigheter til slik teknologi og skal skje idet det tas behørig hensyn til alle legitime interesser, herunder rettighetene og forpliktelsene til innehavere, leverandører og mottakere av marin teknologi, og især skal det tas hensyn til den betydningen interessene og behovene til statsparter som er utviklingsland har for oppnåelsen av formålene med denne avtale.
5. Marin teknologi som overføres i henhold til denne del, skal være egnet, relevant og i størst mulig utstrekning pålitelig, rimelig, ajourført, miljøvennlig og tilgjengelig i en form som gir statsparter som er utviklingsland adgang til den, idet det tas hensyn til de særlige omstendighetene til små utviklingsøystater og til de minst utviklede landene.

Artikkel 44

Former for kapasitetsbygging og for overføring av marin teknologi

1. Til støtte for formålene som er beskrevet i artikkel 40, kan kapasitetsbygging og overføring av marin teknologi ha form av blant annet, men er ikke begrenset til, støtte til etablering eller styrking av partenes menneskelige, finanstekniske, vitenskapelige, teknologiske, organisatoriske, institusjonelle og andre ressurser og muligheter, for eksempel
 - a) deling og bruk av relevante data, informasjon, kunnskaper og resultater
 - b) informasjonsspredning og bevisstgjøring, blant annet med hensyn til relevant tradisjonell kunnskap hos urfolk og lokalsamfunn, i tråd med fritt og informert forhåndssamtykke fra slike urfolk og eventuelt lokalsamfunn,
 - c) utvikling og styrking av relevant infrastruktur, herunder utstyr og personell med kapasitet til å bruke og vedlikeholde det,
 - d) utvikling og styrking av institusjonell kapasitet og nasjonale regulatoriske rammeverk eller mekanismer,
 - e) utvikling og styrking av kapasitet til å forvalte menneskelige og finansielle ressurser og av teknisk ekspertise gjennom utvekslinger, forskningssamarbeid, teknisk støtte, utdanning og opplæring samt overføring av marin teknologi,
 - f) utvikling og deling av håndbøker, retningslinjer og standarder,
 - g) utvikling av tekniske og vitenskapelige programmer og programmer innen forskning og utvikling,
 - h) utvikling og styrking av kapasiteter og teknologiske verktøy for effektiv overvåking, kontroll og tilsyn med aktiviteter innenfor denne avtales virkeområde.

2. Detaljene angående former for kapasitetsbygging og for overføring av marin teknologi identifisert i denne artikkel er utdypet i vedlegg II.

3. Partsmøtet skal, idet det tas hensyn til anbefalingene fra komiteen for kapasitetsbygging og overføring av marin teknologi, jevnlig og etter behov gjennomgå, evaluere, videreutvikle og gi veiledning om den indikative og ikke-uttømmende listen over former for kapasitetsbygging og for overføring av marin teknologi som er nærmere utarbeidet i vedlegg II, for å reflektere teknologisk framgang og innovasjon og for å respondere på og tilpasse seg behovene slik de utvikler seg i stater, subregioner og regioner.

Artikkel 45

Overvåking og gjennomgang

1. Kapasitetsbygging og overføring av marin teknologi som skjer i samsvar med bestemmelsene i denne del, skal overvåkes og gjennomgås jevnlig.

2. Overvåkingen og gjennomgangen som det henvises til i nr. 1 ovenfor, skal gjennomføres av komiteen for kapasitetsbygging og overføring av marin teknologi under partsmøtets myndighet og skal ha som siktemål

a) å vurdere og gjennomgå behovene og prioriteringene til statsparter som er utviklingsland med hensyn til kapasitetsbygging og overføring av teknologi, idet det især legges vekt på de særlige behovene til statsparter som er utviklingsland og til de særlige omstendighetene til små utviklingsøystater og til de minst utviklede landene, i samsvar med artikkel 42 nr. 4,

b) å gjennomgå støtten som trengs, som gis og som er mobilisert, samt udekkede behovsanslag hos statsparter som er utviklingsland i tilknytning til denne avtale,

c) å identifisere og mobilisere midler gjennom finansieringsmekanismen som etableres i henhold til artikkel 52 for å utvikle og gjennomføre kapasitetsbygging og overføring av marin teknologi, blant annet for gjennomføring av behovsvurderinger,

d) å måle resultatoppnåelse på basis av omforente indikatorer og gjennomgå resultatbaserte analyser, blant annet av omfang, utfall, framgang og effektivitet i kapasitetsbyggingen og overføringen av marin teknologi i henhold til denne avtale, samt suksesser og utfordringer,

e) gi anbefalinger om oppfølgingsaktiviteter, blant annet hvordan kapasitetsbygging og overføring av marin teknologi kan forbedres ytterligere for å sette statsparter som er utviklingsland, idet det tas hensyn til de særlige omstendighetene til små utviklingsøystater og til de minst utviklede landene, i stand til å styrke sin gjennomføring av avtalen for å oppnå dens formål.

3. For å støtte overvåking og gjennomgang av kapasitetsbygging og overføring av marin teknologi skal partene sende rapporter til komiteen for kapasitetsbygging og overføring av marin teknologi. Rapportenes format og hyppighet bestemmes av partsmøtet idet det tas hensyn til anbefalingene fra komiteen for kapasitetsbygging og overføring av marin teknologi. Når partene sender inn sine rapporter, skal de i aktuelle tilfeller ta hensyn til innspill fra regionale og subregionale organer om kapasitetsbygging og overføring av marin teknologi. Rapportene som partene sender inn, og eventuelle innspill fra regionale og subregionale organer om kapasitetsbygging og overføring av marin teknologi, bør gjøres offentlig tilgjengelige. Partsmøtet skal sørge for at rapporteringskravene er strømlinjet og ikke byrdefulle, særlig for statsparter som er utviklingsland, blant annet med hensyn til kostnader og tidsbehov.

Artikkel 46

Komité for kapasitetsbygging og overføring av marin teknologi

1. En komité for kapasitetsbygging og overføring av marin teknologi opprettes herved.
2. Komiteen skal bestå av medlemmer med passende kvalifikasjoner og erfaring som skal arbeide upartisk til avtalens beste; de skal oppnevnes av partene og velges av partsmøtet, som skal ta hensyn til kjønnsbalanse og rettferdig geografisk fordeling og sørge for at de minst utviklede landene, de små  ystatene som er utviklingsland og de kystløse utviklingslandene blir representert i komiteen. Mandat og rammer for komiteens arbeid skal besluttes av partsmøtet på dets første møte.
3. Komiteen skal avlegge rapporter og gi anbefalinger som partsmøtet skal vurdere og eventuelt handle ut fra.

DEL VI

INSTITUSJONELLE ORDNINGER

Artikkel 47

Partsm te

1. Et partsmøte opprettes herved.
2. Partsmøtet skal kalles inn til sitt første m te av De forente nasjoners generalsekretær senest ett år etter at denne avtale har trådt i kraft. Deretter skal ordinære m ter i partsmøtet holdes med de mellomrom partsmøtet bestemmer. Ekstraordinære m ter i partsmøtet kan holdes til andre tider i samsvar med prosedyrereglene.
3. Partsmøtet skal ordinært møtes ved sekretariatets hovedsete eller i De forente nasjoners hovedkvarter.
4. Partsmøtet skal på sitt første møte ved konsensus vedta prosedyreregler for seg selv og sine underliggende organer, finansielle regler for sin egen finansiering og finansiering av sekretariatet og ethvert underliggende organ, og deretter prosedyreregler og finansielle regler for ethvert annet underliggende organ som den måtte opprette. Inntil prosedyrereglene er vedtatt, gjelder prosedyrereglene for den mellomstatlige konferansen om et internasjonalt rettslig bindende instrument under De forente nasjoners havrettskonvensjon om bevaring og bærekraftig bruk av marint biologisk mangfold i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon.
5. Partsmøtet skal gjøre alle anstrengelser for å vedta beslutninger og anbefalinger ved konsensus. Når ikke annet er bestemt i denne avtale, og dersom alle anstrengelser for å oppnå konsensus er gjort, skal partsmøtets beslutninger og anbefalinger i materielle spørsmål vedtas med to tredjedels flertall av partene som er til stede og stemmer, og avgjørelser i prosedyresp rsm l skal vedtas med et flertall av partene som er til stede og stemmer.
6. Partsmøtet skal til enhver tid føre kontroll med og evaluere gjennomføringen av denne avtale og skal til dette formål
 - a) vedta beslutninger og anbefalinger knyttet til gjennomføringen av denne avtale,

- b) gjennomgå og legge til rette for utveksling av informasjon blant partene angående gjennomføringen av denne avtale,
- c) fremme, blant annet ved å etablere passende prosesser, samarbeid og samordning med og mellom relevante rettslige instrumenter og rammeverk og relevante globale, regionale, subregionale og sektorielle organer, for å fremme sammenheng mellom anstrengelser som gjøres med sikte på bevaring og bærekraftig bruk av marint biologisk mangfold i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon,
- d) etablere de underliggende organer som anses nødvendig for å støtte gjennomføringen av denne avtale,
- e) vedta et budsjett med tre fjerdedels flertall av partene som er til stede og stemmer, dersom alle anstrengelser på å oppnå konsensus er uttømt, med de mellomrom og for den finansperiode det måtte bestemme,
- f) utføre andre funksjoner som er angitt i denne avtale, eller som måtte være påkrevd for å gjennomføre den.

7. Partsmøtet kan beslutte å anmode Den internasjonale havrettsdomstolen om å gi en rådgivende uttalelse om et rettslig spørsmål om hvorvidt et forslag til partsmøtet i enhver sak innenfor dens kompetanse er i samsvar med denne avtale. Det skal ikke anmodes om rådgivende uttalelse i saker som faller inn under andre globale, regionale, subregionale eller sektorielle organers kompetanse, eller i en sak som nødvendigvis forutsetter en samtidig vurdering av enhver tvist angående suverenitet eller andre rettigheter over fastlands- eller øyterritorium eller krav på dette, eller av hvorvidt et område rettslig sett ligger innenfor nasjonal jurisdiksjon. Anmodningen skal angi rekkevidden av det rettslige spørsmålet den omsøkte rådgivende uttalelsen gjelder. Partsmøtet kan anmode om at slik uttalelse blir gitt som en hastesak.

8. Partsmøtet skal innen fem år etter at denne avtale har trådt i kraft, og deretter med de mellomrom det bestemmer, gjennomgå og vurdere hvor tilstrekkelige og effektive bestemmelsene i denne avtale er, og om nødvendig foreslå hvordan gjennomføringen av disse bestemmelsene kan styrkes for bedre å håndtere spørsmål om bevaring og bærekraftig bruk av marint biologisk mangfold i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon.

Artikkel 48

Transparens

1. Partsmøtet skal fremme transparens i beslutningsprosessene og andre aktiviteter som gjennomføres i henhold til denne avtale.
2. Alle partsmøter og møter i dets underliggende organer skal være åpne for observatører som deltar i samsvar med prosedyrereglene, med mindre partsmøtet bestemmer noe annet. Partsmøtet skal offentliggjøre og vedlikeholde et offentlig register over sine beslutninger.
3. Partsmøtet skal fremme transparens i gjennomføringen av denne avtale, blant annet gjennom offentlig utbredelse av informasjon og tilrettelegging for deltakelse fra og konsultasjoner med relevante globale, regionale, subregionale og sektorielle organer, urfolk og lokalsamfunn med relevant tradisjonell kunnskap, vitenskapsmiljøet, sivilsamfunnet og andre relevante interessenter, slik det passer og i samsvar med bestemmelsene i denne avtale.
4. Representanter for stater som ikke er part i denne avtale, relevante globale, regionale, subregionale og sektorielle organer, urfolk og lokalsamfunn med relevant tradisjonell kunnskap, vitenskapsmiljøet, sivilsamfunnet og andre relevante

interessenter med en interesse i saker som angår partsmøtet, kan anmode om å delta som observatører i møter i partsmøtet og dens underliggende organer. Partsmøtets prosedyreregler skal fastsette nærmere rammer for slik deltakelse og skal ikke være unødig restriktive i så måte. Prosedyrereglene skal også sørge for at slike representanter får rettidig tilgang til all relevant informasjon.

Artikkel 49

Vitenskapelig og teknisk organ

1. Et vitenskapelig og teknisk organ opprettes herved.
2. Det vitenskapelige og tekniske organ skal bestå av medlemmer som opptrer i egenskap av sakkyndige og til avtalens beste, er oppnevnt av partene og valgt av partsmøtet og har passende kvalifikasjoner idet det tas hensyn til behovet for tverrfaglig ekspertise, herunder relevant vitenskapelig og teknisk ekspertise og ekspertise på relevant tradisjonell kunnskap hos urfolk og lokalsamfunn, kjønnsbalanse og rimelig geografisk representasjon. Mandat og vedtekter for arbeidet i Vitenskapelig og teknisk organ, herunder utvelgelsesprosessen og varigheten til medlemmenes fullmakter, skal avgjøres av partsmøtet på dets første møte.
3. Det vitenskapelige og tekniske organ kan trekke veksler på passende råd fra relevante rettslige instrumenter og rammeverk og relevante globale, regionale, subregionale og sektorielle organer, samt fra andre forskere og sakkyndige etter behov.
4. Under partsmøtets myndighet og veiledning, og idet det tas hensyn til den tverrfaglige ekspertisen som det henvises til i nr. 2 ovenfor, skal det vitenskapelige og tekniske organ gi vitenskapelige og tekniske råd til partsmøtet, utføre de funksjoner det tildeles i henhold til denne avtale, og de øvrige funksjoner partsmøtet måtte bestemme, og forsyne partsmøtet med rapporter om sitt arbeid.

Artikkel 50

Sekretariat

1. Et sekretariat opprettes herved. Partsmøtet skal på sitt første møte legge til rette for sekretariatets arbeid og herunder bestemme dets hovedsete.
2. Inntil sekretariatet trer i funksjon, skal De forente nasjoners generalsekretær gjennom divisjon for havsaker og havrett i FN-sekretariatets rettsavdeling utføre sekretariatsfunksjonene etter denne avtale.
3. Sekretariatet og vertsstaten kan inngå en hovedkvarteravtale. Sekretariatet skal ha rettsevne på vertsstatens territorium og skal av vertsstaten tildeles de privilegier og den immunitet det trenger for å utføre sine funksjoner.
4. Sekretariatet skal
 - a) yte administrasjons- og logistikkstøtte til partsmøtet og dets underliggende organer med henblikk på å gjennomføre denne avtale,
 - b) arrangere og betjene møtene i partsmøtet og andre organer som måtte bli opprettet under denne avtale eller av partsmøtet,
 - c) oversende informasjon om gjennomføringen av denne avtale i rett tid, herunder gjøre partsmøtets beslutninger offentlig tilgjengelige og oversende dem til alle parter, og til relevante rettslige instrumenter og rammeverk og relevante globale, regionale, subregionale og sektorielle organer,

d) legge til rette for samarbeid og samordning, når det passer, med sekretariatene i andre relevante internasjonale organer og i særdeleshet inngå de administrative og kontraktsmessige avtaler det måtte trenge for dette formål og for å kunne utføre sine funksjoner effektivt, med forbehold om partsmøtets godkjenning,

e) utarbeide rapporter om utførelsen av sine funksjoner i henhold til denne avtale og forelegge dem for partsmøtet,

f) yte bistand i gjennomføringen av denne avtale og utføre de øvrige funksjoner som måtte bli fastsatt av partsmøtet eller bli tildelt sekretariatet i henhold til denne avtale.

Artikkel 51

Mekanisme for informasjonsutveksling

1. En mekanisme for informasjonsutveksling opprettes herved.

2. Mekanismen for informasjonsutveksling skal primært bestå av en fritt tilgjengelig plattform. De nærmere rammene for mekanismen for informasjonsutvekslings funksjon skal fastsettes av partsmøtet.

3. Mekanismen for informasjonsutveksling skal

a) fungere som en sentralisert plattform som skal sette partene i stand til å få tilgang til, gi og utbre informasjon knyttet til aktiviteter som foregår i henhold til bestemmelsene i denne avtale, blant annet informasjon om

i) marine genetiske ressurser i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon som beskrevet i del II i denne avtale,

ii) etablering og gjennomføring av områdebaserte forvaltningsverktøy, herunder marine verneområder,

iii) konsekvensutredninger,

iv) anmodninger om kapasitetsbygging og overføring av marin teknologi og muligheter med hensyn til dette, herunder forskningssamarbeid og opplæringsmuligheter, informasjon om kilder og tilgang til teknologisk informasjon og data for overføring av marin teknologi, muligheter for forenklet tilgang til marin teknologi og muligheter for finansiering,

b) gjøre det enklere å matche behov for kapasitetsbygging med tilgjengelig støtte og med tilbydere for overføring av marin teknologi, herunder statlige, ikke-statlige eller private enheter med interesse for å delta som givere i overføringen av marin teknologi, og legge til rette for tilgang til tilknyttet knowhow og ekspertise,

c) sørge for forbindelser til relevante globale, regionale, subregionale, nasjonale og sektorielle mekanismer for informasjonsutveksling og andre genbanker, offentlige samlinger og databaser, herunder slike som har å gjøre med relevant tradisjonell kunnskap hos urfolk og lokalsamfunn, og om mulig fremme kontakt med offentlig tilgjengelige private og ikke-statlige plattformer for utveksling av informasjon,

d) bygge på globale, regionale og subregionale informasjonsutvekslingsinstitusjoner, hvis aktuelt, når det etableres regionale og subregionale mekanismer under den globale mekanismen,

e) oppmuntre til økt transparens, blant annet ved å lette deling av økologiske basislinjedata og informasjon angående bevaring og bærekraftig bruk av marint

biologisk mangfold i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon mellom parter og andre relevante interessenter,

f) lette internasjonalt samarbeid og samvirke, herunder vitenskapelig og teknisk samarbeid og samvirke,

g) utføre de andre funksjoner partsmøtet måtte bestemme, eller som den er tildelt i henhold til denne avtale.

4. Mekanismen for informasjonsutveksling skal administreres av sekretariatet, uten å berøre mulig samarbeid med andre relevante rettslige instrumenter og rammeverk og relevante globale, regionale, subregionale og sektorielle organer som fastsatt av partsmøtet, herunder Den mellomstatlige oseanografiske kommisjon under De forente nasjoners organisasjon for utdanning, vitenskap og kultur, Den internasjonale havbunnsmyndighet, Den internasjonale sjøfartsorganisasjon og De forente nasjoners organisasjon for ernæring og landbruk.

5. I forvaltningen av mekanismen for informasjonsutveksling skal det gis full anerkjennelse til de særlige behovene til statsparter som er utviklingsland og til de særlige omstendighetene til statsparter som er små utviklingsøystater, og deres adgang til mekanismen skal forenkles for å sette disse statene i stand til å dra nytte av den uten utilbørlige hindringer eller administrative byrder. Det skal gis informasjon om aktiviteter for å fremme informasjonsdeling, bevisstgjøring og utbredelse i og med disse statene, og for å tilby spesifikke programmer for disse statene.

6. Konfidensialiteten til informasjon som gis i henhold til denne avtale og retten dertil, skal respekteres. Ingen bestemmelser i denne avtale skal tolkes som et krav om å dele informasjon som er beskyttet mot utlevering etter en parts nasjonale lovgivning eller annen anvendelig rett.

DEL VII FINANSIELLE RESSURSER OG FINANSIERINGSMEKANISME

Artikkel 52 Finansiering

1. Så langt den evner, skal hver part stille ressurser til rådighet med hensyn til de aktivitetene som er innrettet på å oppnå formålene med denne avtale, idet det tas hensyn til dens nasjonale politikk, prioriteringer, planer og programmer.

2. Institusjonene som opprettes i henhold til denne avtale, skal finansieres gjennom partenes faste bidrag.

3. En mekanisme for å skaffe til veie tilstrekkelige, tilgjengelige, nye og ytterligere og forutsigbare finansielle ressurser i henhold til denne avtale opprettes herved. Mekanismen skal bistå statsparter som er utviklingsland i å gjennomføre denne avtale, blant annet gjennom finansiering til støtte for kapasitetsbygging og overføring av marin teknologi, og utføre andre funksjoner som nevnt i denne artikkel for bevaring og bærekraftig bruk av marint biologisk mangfold.

4. Mekanismen skal omfatte

a) et frivillig fond etablert av partsmøtet for å legge til rette for at representanter for statsparter som er utviklingsland, særlig de minst utviklede landene, kystløse utviklingsland og små utviklingsøystater, kan delta på møtene i organene som opprettes i henhold til denne avtale,

- b) et spesialfond som skal finansieres gjennom følgende kilder:
 - i) årlige bidrag i samsvar med artikkel 14 nr. 6,
 - ii) betalinger i samsvar med artikkel 14 nr. 7,
 - iii) ytterligere bidrag fra parter og private aktører som ønsker å stille finansielle ressurser til rådighet til støtte for bevaring og bærekraftig bruk av marint biologisk mangfold i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon,
 - c) Det globale miljøfondet.
5. Partsmøtet kan overveie muligheten for å opprette ytterligere fond som en del av finansieringsmekanismen for å støtte bevaring og bærekraftig bruk av marint biologisk mangfold i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon, for å finansiere rehabilitering og økologisk restaurering av marint biologisk mangfold i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon.
6. Spesialfondet og Det globale miljøfondet skal brukes til
- a) å finansiere kapasitetsbyggingsprosjekter etter denne avtale, herunder effektive prosjekter for bevaring og bærekraftig bruk av marint biologisk mangfold og aktiviteter og programmer, herunder opplæring i forbindelse med overføring av marin teknologi,
 - b) å bistå statsparter som er utviklingsland i å gjennomføre denne avtale,
 - c) å støtte programmer for bevaring og bærekraftig bruk i regi av urfolk og lokalsamfunn som innehavere av tradisjonell kunnskap,
 - d) å støtte offentlige konsultasjoner på nasjonalt, subregionalt og regionalt nivå,
 - e) å finansiere gjennomføring av andre aktiviteter som partsmøtet måtte beslutte.
7. Finansieringsmekanismen bør søke å sikre at duplisering unngås og fremme komplementaritet og sammenheng i bruken av midlene innenfor mekanismen.
8. Finansielle ressurser som mobiliseres til støtte for gjennomføringen av denne avtale, kan omfatte finansiering som stilles til rådighet gjennom offentlige og private kilder, både nasjonale og internasjonale, blant annet, men ikke begrenset til bidrag fra stater, internasjonale finansinstitusjoner, eksisterende finansieringsmekanismer under globale og regionale instrumenter, giverinstitusjoner, mellomstatlige organisasjoner, ikke-statlige organisasjoner og fysiske og juridiske personer og gjennom offentlig-private partnerskap.
9. For denne avtales formål skal mekanismen fungere under partsmøtets myndighet, der det passer, og veiledning, og skal være ansvarlig overfor det. Partsmøtet skal gi veiledning om overordnet strategi, politikk, programprioritering og berettigelse for tilgang til og bruk av finansielle ressurser.
10. Partsmøtet og Det globale miljøfondet skal på det første møtet i partsmøtet bli enige om ordninger for å sette avsnittene ovenfor ut i livet.
11. I erkjennelsen av at det haster å håndtere spørsmål om bevaring og bærekraftig bruk av marint biologisk mangfold i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon, skal partsmøtet fastsette et første ressursmobiliseringsmål til og med 2030 for spesialfondet fra alle kilder, idet det blant annet tas hensyn til de nærmere institusjonelle rammene for spesialfondet og informasjonen som gis gjennom komiteen for kapasitetsbygging og overføring av marin teknologi.

12. Adgangen til finansiering under denne avtale skal være åpen for statsparter som er utviklingsland på grunnlag av behov. Finansiering under spesialfondet skal fordeles i samsvar med rimelige delingskriterier idet det tas hensyn til bistandsbehovene til parter med særlige behov, særlig de minst utviklede landene, kystløse utviklingsland, geografisk vanskeligstilte stater, små utviklingsøystater og afrikanske kyststater, arkipelstater og mellominntektsutviklingsland, og idet det tas hensyn til de særlige omstendighetene til små utviklingsøystater og minst utviklede land. Spesialfondet skal være innrettet på å sikre effektiv tilgang til finansiering gjennom forenklede søknads- og godkjenningprosedyrer og økt støtteberedskap for slike statsparter som er utviklingsland.

13. Sett i lys av kapasitetsbegrensninger skal partene oppmuntre internasjonale organisasjoner til å gi fortrinnsbehandling til og vurdere de konkrete behovene og de særlige kravene til statsparter som er utviklingsland, særlig de minst utviklede landene, kystløse utviklingsland og små utviklingsøystater, idet det tas hensyn til de særlige omstendighetene til små utviklingsøystater og til minst utviklede land i fordelingen av passende midler og teknisk bistand og bruken av deres spesialiserte tjenester med henblikk på bevaring og bærekraftig bruk av marint biologisk mangfold i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon.

14. Partsmøtet skal etablere en finanskomité for finansielle ressurser. Den skal være sammensatt av medlemmer med passende kvalifikasjoner og ekspertise idet det tas hensyn til kjønnsbalanse og rimelig geografisk fordeling. Partsmøtet skal fastsette mandat og nærmere ramme for komiteens arbeid. Komiteen skal jevnlig rapportere og gi anbefalinger om identifikasjon og mobilisering av midler under mekanismen. Den skal også innhente informasjon og rapportere om finansiering under andre mekanismer og virkemidler som bidrar direkte eller indirekte til å oppnå formålene med denne avtale. I tillegg til elementene/ som er nevnt i denne artikkel, skal komiteen blant annet vurdere

- a) fastsettelsen av behovene til partene, særlig statsparter som er utviklingsland,
- b) tilgjengelighet og rettidig utbetaling av midler,
- c) transparens i beslutnings- og forvaltningsprosesser for anskaffelse og bevilgning av midler,
- d) ansvarlighet hos mottakende statsparter som er utviklingsland med hensyn til avtalt bruk av midler.

15. Partsmøtet skal vurdere rapportene og anbefalingene fra finanskomiteen og iverksette passende tiltak.

16. Partsmøtet skal i tillegg foreta en periodisk gjennomgang av finansieringsmekanismen for å vurdere i hvilken grad de finansielle ressursene er tilstrekkelige, effektive og tilgjengelige, blant annet med henblikk på å levere kapasitetsbygging og overføre marin teknologi, særlig for statsparter som er utviklingsland.

DEL VIII GJENNOMFØRING OG ETTERLEVELSE

Artikkel 53 Gjennomføring

Partene skal treffe de nødvendige tiltak innen lovgivning, forvaltning eller politikk, som etter omstendighetene er hensiktsmessig, for å sikre gjennomføringen av denne avtale.

Artikkel 54

Overvåking av gjennomføring

Hver part skal overvåke gjennomføringen av sine forpliktelser etter denne avtale og skal rapportere, i det format og med den hyppighet partsmøtet bestemmer, til partsmøtet om tiltak den har iverksatt for å gjennomføre denne avtale.

Artikkel 55

Gjennomførings- og etterlevelseskomité

1. En gjennomførings- og etterlevelseskomité som skal lette og vurdere gjennomføringen og fremme etterlevelsen av bestemmelsene i denne avtale, opprettes herved. Gjennomførings- og etterlevelseskomiteen skal være tilretteleggende i sitt vesen og fungere på en måte som er transparent, ikke-konfronterende og ikke-straffende.
2. Gjennomførings- og etterlevelseskomiteen skal bestå av medlemmer med passende kvalifikasjoner og erfaring som partene oppnevner og partsmøtet velger, idet det tas behørig hensyn til kjønnsbalanse og rimelig geografisk fordeling.
3. Gjennomførings- og etterlevelseskomiteen skal arbeide etter nærmere rammer og prosedyreregler vedtatt av partsmøtet på dets første møte. Gjennomførings- og etterlevelseskomiteen skal blant annet vurdere gjennomførings- og etterlevelsesspørsmål på individuelt og systemisk nivå, samt rapportere jevnlig og gi anbefalinger, slik forholdene tilsier, og vel vitende om de respektive nasjonale omstendighetene, til partsmøtet.
4. Under sitt arbeid kan gjennomførings- og etterlevelseskomiteen trekke veksler på passende informasjon fra organer opprettet under denne avtale, samt relevante rettslige instrumenter og rammeverk og relevante globale, regionale, subregionale og sektorielle organer, slik det måtte være nødvendig.

DEL IX

TVISTELØSNING

Artikkel 56

Forebygging av tvister

Partene skal samarbeide for å forebygge tvister.

Artikkel 57

Plikt til å løse tvister med fredelige midler

Partene plikter å løse sine tvister angående tolkningen eller anvendelsen av denne avtale ved forhandlinger, granskning, mekling, forliksbehandling voldgift, rettsavgjørelse, henvisning til regionale instanser eller ordninger eller andre fredelige midler etter eget valg.

Artikkel 58

Tvisteløsning ved fredelige midler etter partenes valg

Ingen bestemmelse i denne del innskrenker partenes rett til på et hvilket som helst tidspunkt å bli enige om å løse en tvist seg imellom om tolkningen eller anvendelsen av denne avtale ved fredelige midler etter deres eget valg.

Artikkel 59

Tvister av teknisk art

Når en tvist gjelder en sak av teknisk art, kan de berørte parter henvise tvisten til et ad-hoc ekspertpanel som de oppretter. Panelet skal konferere med de berørte parter og skal bestrebe seg på å løse tvisten raskt uten å gripe til bindende prosedyrer for tvisteløsning etter artikkel 60 i denne avtale.

Artikkel 60

Tvisteløsningsprosedyrer

1. Tvister som gjelder tolkningen eller anvendelsen av denne avtale, skal løses i samsvar med bestemmelsene om tvisteløsning som er gitt i del XV i konvensjonen.
2. Bestemmelsene i del XV i og vedleggene V, VI, VII og VIII til konvensjonen anses for å gjelde også med hensyn til å løse tvister som involverer en part i denne avtale som ikke er part i konvensjonen.
3. Enhver prosedyre som godtas i henhold til artikkel 287 i konvensjonen av en part i denne avtale som også er part i konvensjonen, skal gjelde for tvisteløsning etter denne del med mindre vedkommende part idet den undertegner, ratifiserer, godkjenner, godtar eller tiltrer denne avtale, eller når som helst senere, har godtatt en annen prosedyre i henhold til artikkel 287 i konvensjonen for tvisteløsning etter denne del.
4. Enhver erklæring avgitt i henhold til artikkel 298 i konvensjonen av en part i denne avtale som også er part i konvensjonen, skal gjelde for tvisteløsning etter denne del med mindre vedkommende part idet den undertegner, ratifiserer, godkjenner, godtar eller tiltrer denne avtale, eller når som helst senere, har erklært noe annet i henhold til artikkel 298 i konvensjonen for tvisteløsning etter denne del.
5. I henhold til nr. 2 ovenfor skal en part i denne avtale som ikke er part i konvensjonen, når den undertegner, ratifiserer, godkjenner, godtar eller tiltrer denne avtale, eller, når som helst senere, være fri til ved skriftlig erklæring inngitt til depositaren å velge ett eller flere av følgende midler til løsning av tvister angående tolkningen eller anvendelsen av denne avtale:
 - a) Den internasjonale havrettsdomstolen,
 - b) Den internasjonale domstolen,
 - c) en voldgiftsdomstol etter vedlegg VII,
 - d) en særskilt voldgiftsdomstol etter vedlegg VIII for én eller flere av tvistekategoriene som er angitt i nevnte vedlegg.
6. En part i denne avtale som ikke er part i konvensjonen og ikke har avgitt en erklæring, skal anses for å ha godtatt alternativet i nr. 5 bokstav c) ovenfor. Dersom partene i en tvist har godtatt samme prosedyre for å løse tvisten, kan den bare henvises til denne prosedyren med mindre partene er enige om noe annet. Dersom partene i en tvist ikke har godtatt samme prosedyre for løsning av tvisten, kan den bare henvises til voldgift etter vedlegg VII til konvensjonen med mindre partene er enige om noe

annet. Artikkel 287 nr. 6 til 8 i konvensjonen skal gjelde for erklæringer avgitt etter nr. 5 ovenfor.

7. En part i denne avtale som ikke er part i konvensjonen, kan når den undertegner, ratifiserer, godkjenner, godtar eller tiltrer denne avtale, eller når som helst senere, uten å berøre forpliktelsene som følger av denne del, skriftlig erklære at den ikke godtar én eller flere av prosedyrene som det er gitt bestemmelser om i del XV avsnitt 2 i konvensjonen med hensyn til en eller flere av tvistekategoriene som er nevnt i artikkel 298 i konvensjonen, for løsning av tvister under denne del. Artikkel 298 i konvensjonen skal gjelde for en slik erklæring.

8. Bestemmelsene i denne artikkel skal ikke berøre prosedyrene om tvisteløsning som partene har blitt enige om som deltakere i et relevant rettslig instrument eller rammeverk eller som medlemmer i et relevant globalt, regionalt, subregionalt eller sektorielt organ angående tolkningen eller anvendelsen av slike instrumenter og rammeverk.

9. Ingen bestemmelser i denne avtale skal tolkes som en overdragelse til en domstol eller et tribunal av jurisdiksjon over noen tvist som angår eller nødvendigvis forutsetter en samtidig vurdering av hvorvidt et område rettslig sett ligger innenfor nasjonal jurisdiksjon, og heller ikke over noen tvist angående suverenitet eller andre rettigheter over fastlands- eller øyterritorium eller et krav på dette fra en part i denne avtale, forutsatt at ikke noe i dette nummer skal tolkes som en begrensning av jurisdiksjonen til en domstol eller et tribunal etter del XV avsnitt 2 i konvensjonen.

10. For å unngå tvil skal ikke noe i denne avtale danne grunnlag for å fremsette eller avvise noe krav på suverenitet, suverene rettigheter eller jurisdiksjon over land eller maritime områder, heller ikke med hensyn til enhver tvist angående dette.

Artikkel 61

Midlertidige ordninger

I påvente av en tvisteløsning i samsvar med denne del skal partene i tvisten bestrebe seg på å inngå midlertidige ordninger av praktisk art.

DEL X

IKKE-PARTER I DENNE AVTALE

Artikkel 62

Ikke-parter i denne avtale

Partene skal oppfordre ikke-parter i denne avtale til å bli part i den og å vedta lover og forskrifter i tråd med dens bestemmelser.

DEL XI

GOD TRO OG RETTIGHETSMISBRUK

Artikkel 63

God tro og rettighetsmisbruk

Partene skal i god tro oppfylle forpliktelsene de har påtatt seg etter denne avtale, og utøve rettighetene som anerkjennes i den, på en måte som ikke utgjør rettighetsmisbruk.

DEL XII SLUTTBESTEMMELSER

Artikkel 64 Stemmerett

1. Hver part i denne avtale har én stemme, med de unntak som framgår av nr. 2 nedenfor.
2. En regional organisasjon for økonomisk integrasjon som er part i denne avtale, skal i saker under dens kompetanse utøve sin stemmerett med et antall stemmer lik det antallet av dens medlemsstater som er part i denne avtale. En slik organisasjon skal ikke utøve sin stemmerett dersom noen av dens medlemsstater utøver sin stemmerett, og motsatt.

Artikkel 65 Undertegning

Denne avtale skal være åpen for undertegning av alle stater og regionale organisasjoner for økonomisk integrasjon fra 20. september 2023 og skal forbli åpen for undertegning ved De forente nasjoners hovedkvarter i New York til 20. september 2025.

Artikkel 66

Ratifikasjon, godkjenning, godtakelse og tiltredelse

Denne avtale skal ratifiseres, godkjennes, godtas eller tiltres av stater og regionale organisasjoner for økonomisk integrasjon. Den skal være åpen for tiltredelse av stater og regionale organisasjoner for økonomisk integrasjon fra dagen etter datoen da avtalen er lukket for undertegning. Ratifikasjons-, godkjennings-, godtakelses- og tiltredelsesdokumenter skal deponeres hos De forente nasjoners generalsekretær.

Artikkel 67

Kompetansedeling mellom regionale organisasjoner for økonomisk integrasjon og deres medlemsstater med hensyn til de saker som reguleres av denne avtale

1. Enhver regional organisasjon for økonomisk integrasjon som blir part i denne avtale uten at noen av dens medlemsstater er part, skal være bundet av alle forpliktelser etter denne avtale. Dersom en eller flere av medlemsstatene i slike organisasjoner er part i denne avtale, skal organisasjonen og dens medlemsstater bli enige om ansvaret dem imellom for å oppfylle forpliktelsene etter denne avtale. I slike tilfeller har organisasjonen og dens medlemsstater ikke rett til å utøve rettigheter etter denne avtale samtidig.

2. I sitt ratifikasjons-, godkjennings-, godtakelses- eller tiltredelsesdokument skal en regional organisasjon for økonomisk integrasjon erklære rekkevidden av sin kompetanse med hensyn til de saker som reguleres av denne avtale. Enhver slik organisasjon skal også informere depositaren, som i sin tur skal informere partene, om enhver relevant endring i rekkevidden av dens kompetanse.

Artikkel 68

Ikrafttredelse

1. Denne avtale trer i kraft 120 dager etter datoen da det 60. ratifikasjons-, godkjennings-, godtakelses- eller tiltredelsesdokumentet er deponert.

2. For hver stat eller regional organisasjon for økonomisk integrasjon som ratifiserer, godkjenner eller godtar denne avtale eller tiltrer den etter at det 60. ratifikasjons-, godkjennings-, godtakelses- eller tiltredelsesdokumentet er deponert, trer denne avtale i kraft den 30. dagen etter at dens ratifikasjons-, godkjennings-, godtakelses- eller tiltredelsesdokumentet er deponert, med forbehold om nr. 1 ovenfor.

3. For formålene med nr. 1 og 2 ovenfor skal ethvert dokument deponert av en regional organisasjon for økonomisk integrasjon ikke telles i tillegg til dem som er deponert av denne organisasjonens medlemsstater.

Artikkel 69

Midlertidig anvendelse

1. Denne avtale kan anvendes midlertidig av en stat eller regional organisasjon for økonomisk integrasjon som samtykker i slik midlertidig anvendelse ved å underrette depositaren skriftlig om dette når den undertegner eller deponerer sitt ratifikasjons-, godkjennings-, godtakelses- eller tiltredelsesdokument. Slik midlertidig anvendelse får virkning fra datoen da depositaren mottar underretningen.

2. Midlertidig anvendelse av en stat eller regional organisasjon for økonomisk integrasjon skal opphøre den dagen denne avtale trer i kraft for vedkommende stat eller regionale organisasjon for økonomisk integrasjon, eller når vedkommende stat eller regionale organisasjon for økonomisk integrasjon skriftlig underretter depositaren om at den har til hensikt å avslutte sin midlertidige anvendelse.

Artikkel 70

Forbehold og unntak

Det kan ikke tas noe forbehold for eller gjøres noe unntak fra denne avtale med mindre det er uttrykkelig hjemlet i andre artikler i denne avtale.

Artikkel 71

Erklæringer og uttalelser

Artikkel 70 er ikke til hinder for at en stat eller regional organisasjon for økonomisk integrasjon ved undertegning, ratifikasjon, godkjenning, eller tiltredelse til denne avtale, avgir erklæringer eller uttalelser, uansett ordlyd eller benevnelse, med sikte på å harmonisere sine lover og forskrifter med bestemmelsene i denne avtale, forutsatt at slike erklæringer eller uttalelser ikke tar sikte på å utelukke eller endre den rettslige virkningen av avtalens bestemmelser når de anvendes ovenfor vedkommende stat eller regionale organisasjon for økonomisk integrasjon.

Artikkel 72

Endring

1. En part kan gjennom skriftlig underretning stilet til sekretariatet foreslå endringer i denne avtale. Sekretariatet skal oversende slik underretning til alle parter. Dersom minst halvparten av partene svarer positivt på henvendelsen innen seks måneder etter datoen da underretningen er oversendt, skal den foreslåtte endringen vurderes på førstkommende møte i partsmøtet.
2. En endring i denne avtale vedtatt i samsvar med artikkel 47 skal oversendes til alle parter av depositaren for ratifikasjon, godkjenning eller godtakelse.
3. Endringer i denne avtale trer i kraft for partene som ratifiserer, godtar eller godkjenner dem, den 30. dagen etter at to tredjedeler av antall parter i denne avtalen på tidspunktet da endringen ble vedtatt, har deponert sine ratifikasjons-, godkjennings- eller godtakelsesdokumenter. For hver part som deponerer sitt ratifikasjons-, godkjennings- eller godtakelsesdokument for en endring etter at det påkrevde antall slike dokumenter er deponert, skal endringen så tre i kraft den 30. dagen etter at den har deponert sitt ratifikasjons-, godkjennings- eller godtakelsesdokument.
4. En endring kan idet den vedtas, bestemme at et mindre eller større antall ratifikasjoner, godkjenninger eller godtakelser enn det som kreves i denne artikkel, skal være påkrevd for at den skal tre i kraft.
5. For formålene med nr. 3 og 4 ovenfor skal ethvert dokument deponert av en regional organisasjon for økonomisk integrasjon ikke regnes i tillegg til dem som er deponert av medlemsstatene i vedkommende organisasjon.
6. En stat eller regional organisasjon for økonomisk integrasjon som blir part i denne avtale etter at endringer har trådt i kraft i samsvar med nr. 3 ovenfor, skal, med

mindre vedkommende stat eller regionale organisasjon for økonomisk integrasjon har gitt uttrykk for en annen hensikt,

- a) anses som part i denne avtale med slike endringer,
- b) anses som part i den uendrede avtalen i relasjon til enhver part som ikke er bundet av endringen.

Artikkel 73

Oppsigelse

1. En part kan ved skriftlig underretning stilet til De forente nasjoners generalsekretær si opp denne avtale og kan angi sine grunner. Manglende angivelse av grunner påvirker ikke oppsigelsens gyldighet. Oppsigelsen får virkning ett år etter datoen da underretningen er mottatt, med mindre underretningen angir en senere dato.
2. Oppsigelsen skal ikke på noen måte berøre parts plikt til å oppfylle enhver forpliktelse nedfelt i denne avtale som måtte gjelde for den etter folkeretten, uavhengig av denne avtale.

Artikkel 74

Vedlegg

1. Vedleggene utgjør en integrert del av denne avtale, og med mindre annet er uttrykkelig bestemt, innebærer en henvisning til denne avtale eller en av dens deler også en henvisning til de dertil hørende vedleggene.
2. Bestemmelsene i artikkel 72 om endring av denne avtale gjelder også når et nytt vedlegg til avtalen foreslås, vedtas eller skal tre i kraft.
3. Enhver part kan foreslå en endring i ethvert vedlegg til denne avtale for vurdering på neste møte i partsmøtet. Vedleggene kan endres av partsmøtet. Uten hensyn til bestemmelsene i artikkel 72 gjelder følgende bestemmelser for endringer i vedlegg til denne avtale:
 - a) Teksten til den foreslåtte endringen skal oversendes til sekretariatet minst 150 dager før møtet. Etter å ha mottatt teksten til den foreslåtte endringen, skal sekretariatet oversende den til partene. Sekretariatet skal rådføre seg med relevante underliggende organer etter behov, og skal oversende eventuelle svar til alle parter senest 30 dager før møtet.
 - b) Endringer vedtatt på et møte trer i kraft for alle parter, unntatt dem som fremmer innsigelse i samsvar med nr. 4 nedenfor, 180 dager etter at møtet er avsluttet.
4. I tidsrommet på 180 dager som er fastsatt i nr. 3 bokstav b) ovenfor, kan enhver part ved skriftlig underretning til depositaren fremme innsigelse mot endringen. Slik innsigelse kan trekkes tilbake når som helst ved skriftlig underretning til depositaren, og deretter skal endringen i vedlegget tre i kraft for vedkommende part den 30. dagen etter datoen da innsigelsen er trukket tilbake.

Artikkel 75

Depositær

De forente nasjoners generalsekretær er depositær for denne avtale og enhver endring eller revisjon av den.

Artikkel 76

Gyldige tekster

Denne avtale har samme gyldighet i arabisk, kinesisk, engelsk, fransk, russisk og spansk ordlyd.

VEDLEGG I

Indikative kriterier for identifikasjon av områder

- a) unikheth
- b) sjeldenhet
- c) særlig viktighet for stadiene i livshistorien til arter
- d) særlig viktighet for artene som finnes i dem
- e) viktighet for arter eller habitater som er truet, utsatt eller i tilbakegang
- f) sårbarhet, blant annet for klimaendringer og havforsuring
- g) skjørhet
- h) sensitivitet
- i) biologisk mangfold og produktivitet
- j) representativitet
- k) avhengighet
- (l) naturlighet
- m) økologisk konnektivitet
- n) viktige økologiske prosesser som forekommer i dem
- o) økonomiske og sosiale faktorer
- p) kulturelle faktorer
- q) kumulative og grensekryssende virkninger
- r) langsom restitusjon og resiliens
- s) adekvathet og levedyktighet
- t) replikasjon;
- u) bærekraft i reproduksjon
- v) forekomst av bevarings- og forvaltningstiltak

VEDLEGG II

Typer kapasitetsbygging og overføring av marin teknologi

Etter denne avtale kan initiativer innen kapasitetsbygging og overføring av marin teknologi omfatte, men er ikke begrenset til

- a) deling av relevante data, informasjon, kunnskap og forskning, i brukervennlige formater, herunder
 - i) deling av marin vitenskapelig og teknologisk kunnskap,
 - ii) utveksling av informasjon om bevaring og verneverdig bruk av marint biologisk mangfold i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon,
 - iii) deling av forsknings- og utviklingsresultater,
- b) informasjonsspredning og bevisstgjøring med hensyn til blant annet
 - i) marin vitenskapelig forskning, marine vitenskaper og tilknyttede marine operasjoner og tjenester,
 - ii) økologisk og biologisk informasjon innhentet gjennom forskning gjennomført i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon,
 - iii) relevant tradisjonell kunnskap i pakt med fritt og informert forhåndssamtykke fra innehavere av slik kunnskap,
 - iv) stressorer på havet som påvirker marint biologisk mangfold i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon, herunder skadevirkningene av klimaendring, slik som oppvarming og deoksygenering av havet, samt havforsuring,
 - v) tiltak som områdebaserte forvaltningsverktøy, herunder marine verneområder,
 - vi) konsekvensutredninger,
- c) utvikling og styrking av relevant infrastruktur, inklusive utstyr, for eksempel
 - i) utvikling og etablering av nødvendig infrastruktur,
 - ii) levering av teknologi, herunder prøvetakings- og metodologisk utstyr (f.eks. for vann-, geologiske, biologiske eller kjemiske prøver),
 - iii) anskaffelse av nødvendig utstyr til støtte og videreutvikling av forsknings- og utviklingskapasitet, herunder i datahåndtering, i sammenheng med aktiviteter med hensyn til marine genetiske ressurser og digital sekvensinformasjon om marine genetiske ressurser i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon, tiltak som områdebaserte forvaltningsverktøy, herunder marine verneområder, og gjennomføring av konsekvensutredninger,
 - d) utvikling og styrking av institusjonell kapasitet og nasjonale regulatoriske rammeverk eller mekanismer, herunder
 - i) rammeverk og mekanismer innen styresett, politikk og jus,
 - ii) bistand i utvikling, gjennomføring og håndhevelse av nasjonale tiltak innen lovgivning, forvaltning eller politikk, blant annet tilknyttede regulatoriske, vitenskapelige og tekniske krav på nasjonalt, subregionalt eller regionalt nivå,
 - iii) teknisk støtte til gjennomføring av bestemmelsene i denne avtale, herunder for dataovervåking og rapportering,

- iv) kapasitet til å omgjøre informasjon og data til effektiv og virksom politikk, herunder ved å legge til rette for tilgang til og anskaffelse av nødvendig kunnskap for å informere beslutningstakere i statsparter som er utviklingsland,
- v) etablering eller styrking av institusjonell kapasitet hos relevante nasjonale og regionale organisasjoner og institusjoner;
- vi) etablering av nasjonale og regionale vitenskapelige sentre, blant annet som databibliotek,
- vii) utvikling av regionale sentre for fremragende forskning,
- viii) utvikling av regionale sentre for ferdighetsutvikling,
- ix) økning av samarbeidskontakter mellom regionale institusjoner, for eksempel nord-sør- og sør-sør-samarbeid og samarbeid mellom regionale havorganisasjoner og regionale fiskeriforvaltningsorganisasjoner,
- e) utvikling og styrking av evne til å forvalte menneskelige og finansielle ressurser og av teknisk ekspertise gjennom utvekslinger, forskningssamarbeid, tekniske støtte, utdanning og opplæring og overføring av marin teknologi, for eksempel
 - i) samvirke og samarbeid i maritim vitenskap, herunder gjennom datauttak, teknisk utveksling, vitenskapelige forskningsprosjekter og programmer, og utvikling av felles vitenskapelige forskningsprosjekter i samarbeid med institusjoner i utviklingsland,
 - ii) utdanning og opplæring i
 - a. natur- og samfunnsvitenskapene, både grunnleggende og anvendte, for å utvikle vitenskaps- og forskningskapasitet,
 - b. teknologi og anvendelse av marin vitenskap og teknologi, for å utvikle vitenskaps- og forskningskapasiteter,
 - c. politikk og styring,
 - d. relevans og anvendelse av tradisjonell kunnskap,
 - iii) utveksling av eksperter, herunder eksperter på tradisjonell kunnskap,
 - iv) levering av finansiering for utvikling av menneskelige ressurser og teknisk ekspertise, blant annet gjennom
 - a. tilbud om stipend eller andre midler til representanter for statsparter som er små utviklingsøystater, i workshoper, opplæringsprogrammer eller andre relevante programmer for å utvikle deres spesifikke kapasiteter,
 - b. tilbud om finansiell og teknisk ekspertise og ressurser, særlig for små utviklingsøystater, angående konsekvensutredninger,
 - v) etablering av nettverksmekanismer blant faglærte menneskelige ressurser,
 - f) utvikling og deling av håndbøker, retningslinjer og standarder, herunder
 - i) kriterier og referansematerialer,
 - ii) teknologistandarder og regler,
 - iii) et bibliotek for håndbøker og relevant informasjon for å dele kunnskap og kapasitet om hvordan konsekvensutredninger skal gjennomføres, lærdommer og beste praksis,
 - g) utvikling av programmer innen teknikk, vitenskap, forskning og utvikling, herunder bioteknologiske forskningsaktiviteter.

